

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

- заменик тужиоца за ратне злочине Веселин Мрдак,
- пуномоћник оштећених адвокат Марина Кљајић,
- сви оптужени, и
- браниоци адвокати Милорад Константиновић бранилац оптуженог Деветака, Гордана Живановић бранилац оптужених Деветака и Јована Димитријевића, Слободан Живковић бранилац оптужених Девчића, Стојановића и Бачића, Градимир Налић бранилац оптуженог Радојчића, Војислав Вукотић бранилац оптуженог Крњајића, а на данашњем претресу мењаће и адвоката Јасмину Живић браниоца оптуженог Перића, Бранко Димић бранилац оптужених Јосиповића и Николајидиса, а на данашњем претресу мењаће и адвоката Бранка Лукића браниоца оптужених Миодрага Димитријевића и Влајковића, Бранислава Фурјановић бранилац оптужених Косијера и Стевановића.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес ОДРЖИ.

Претрес је јаван.

Главни претрес СЕ НАСТАВЉА у 14 часова и 08 минута извођењем доказа испитивањем сведока Стјепана Павличића преко Жупанијског суда у Загребу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се чујемо са Жупанијским судом у Загребу?

Судија Жупанијског суда у Загребу ЗДЕНКО ПОСАВЕЦ: Хало, добар дан. Овдје Жупанијски суд у Загребу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан колега. Ви сте судија Зденко Посавец.

Судија Жупанијског суда у Загребу ЗДЕНКО ПОСАВЕЦ: Ја сам судија истраге Зденко Посавец, поздрављам испред Жупанијског суда у Загребу Виши суд у Београду. Свједок Павличић је присутан, дошао је и што се нас тиче ми можемо и започети.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду је, хвала Вам.

Испитивање сведока Стјепана Павличића изводи се у присуству судије Жупанијског суда у Загребу Зденка Посавца.

СВЕДОК СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли сведок у судници? Јесте, ту је. Добар дан господине Павличићу, да ли ме чујете?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Добар дан, чујем Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви се мало примакните микрофону да бисмо Вас и ми боље чули. Суд ће Вам најпре узети Ваше податке, име оца?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Антун.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од оца Антуна. По занимању сте?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: По занимању сам електромонтер у мировини.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ваша адреса?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Садашња Загреб, Ивље 48-а.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Година рођења и место рођења?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: 24.12.1948., Ловас.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ, од оца Антуна, рођен 24.12.1948. године у Ловасу, пензионер, са станом у Загребу, улица Ивље 48-а.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја ћу Вам прочитати имена и презимена оптужених па ћете ми рећи да ли сте с неким у сродству, да ли Вам је неко род: Љубан Деветак, Милан Девчић, Милан Радојчић, Жељко Крњајић, Миодраг Димитријевић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић, Драган Бачић, Зоран Косијер, Петроније Стевановић, Александар Николајидис, је ли Вам неко род од ових оптужених?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Не, нико.

Са оптуженима несродан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Павличићу, бићете саслушани као сведок, као сведок сте дужни истину да говорите, давање лажног исказа је кривично дело. Нисте дужни да одговарате на поједина питања уколико би себе или неког свог блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу. Пре него што кренете да сведочите положићете заклетву понављајући ове речи које ја изговорим. Заклињем се.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Заклињем се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Својом чашћу.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Својом чашћу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ћу о свему што будем питан.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да ћу о свему што будем питан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Говорити само истину.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Говорити само истину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И да ништа.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: И да ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Што ми је познато.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Што ми је познато.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нећу прећутати.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пред Вишим судом у Београду – Одељењем за ратне злочине против ових четрнаест лица које сам Вам прочитала води се кривични поступак због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва. Предмет оптужбе је страдање хрватског цивилног становништва у Ловасу у десетом и једанаестом месецу 1991. године, ближи предмет оптужбе је напад на Ловас, страдање цивила приликом напада, затим у овом периоду у самом селу убиства цивила, нечовечна поступања, нарушавање телесног интегритета, затварања и догађај на тзв. минском пољу и страдање цивила приликом овог догађаја. Суд је Вас позвао по службеној дужности, спомињали су Вас неки сведоци да сте у том периоду били у селу, па ћете у вези овога што је предмет оптужбе испричати шта је Вама познато. Изволите.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Хвала. Да, ја сам био присутан у селу Ловасу за вријеме односно по почетку напада на село Ловас па све до 15.12.1991. године. Напад на село Ловас је почео 10.10. ујутру око 07:20 тад сам слушао вијести у ауту јер нисмо имали струје и тад је кренуо напад са минобацачима. Ја сам се морао у том моменту склонити са својом дјецом и супругом, отишли смо доле у подрум у моју обитељску кућу, пало је неких пет-шест граната у моје двориште и ми из подрума нисмо могли излазит све до момента док није дошла једна екипа пред моју кућу, пропуцали су улаз на врата, отворили су завикали су „усташе излазите ван“. Ја сам у том моменту морао из подрума изаћи ван јер они су дошли горе кроз приземље с друге стране и кад сам излазио ван нормално диго сам руке, излазио сам из подрума, било је њих једно седам-осам, неки су имали униформе ЈНА, неки су имали оне маскирне одоре од „Душан Јовић“ та бригада која је била у Ловасу, неки су имали шубаре, кокарде, углавном упрли су аутомате у мене и рекли су „Ко је све у кући, сви морате ван“. Са мношћом је било доле у подруму моја супруга и деветоро дјеце. Ја сам отишао доле у подрум по њих, нормално дјеца уплашена вриштала, ја сам их извео ван, они су ме питали „Је ли има усташа у овој кући“, ја сам рекао да овдје нема никаквих усташа, да сам ту само ја са мојом фамилијом, са мојом дјецом. Они су обишли око куће, погледали горе од тавана до подрума, онда ми се обратио Страјо смо га звали из Товарника, он је водио ту групу, рекао ми је „Ми морамо тако поступати, на нас овдје пуцају, имамо рањених“. У том моменту сам ја чуо један глас из дворишта моје куће који је рекао „Јесам вам реко да не правите проблеме у тој кући, излазите ван“, не могу рећи ко је то био, углавном они су у том моменту изашли ван и рекли су ми да изађемо из подрума, да врата не смемо закључавати и да морају бити врата стално откључана и да морам завезати бјелу крпу на капију и око рукава да се зна да сам ја мјештанин ту и тако. То је био тај моменат напада. Кад је тај напад завршио кад су они комплетно село обишли онда је сазван састанак свих мјештана који смо остали у Ловасу у Дому културе. Морали смо сви доћи и онда се појавио господин Деветак Љубан, он је стајао горе на позорници, ми сједели доле у дворани, крај њега су били два његова особна чувара који су имали оружје уз себе и онда нам је он рекао да је ово рат, да ми као цивили морамо слушати да нам је он сада једини командант, заповједник, једини директор и све у селу, да све што се одвија да то саде

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

он за то одговара. И тај дан је тако завршио како је завршио. Сутрадан су дошли по мене и рекли су ми да морам ићи да се морам јавити у задругу на радну обавезу. Ја сам завезо бјелу крпу око рукава, кренуо сам према задруги која ми је била радна организација прије тога и ја сам кренио од своје куће, но међутим чим сам дошао на једну кривину почело је пуцање, ја сам се сакрио, склонио, нисам знао о чему се ради, меци су пиштали. Кад је то мало престало ја сам кренио околу ићи према задруги. Прво што сам видио то је било пред кућом Стипе Пејића, то је мој сусјед, његов син живи преко пута мене, видио сам да он лежи у каналу мртав, био је убијен. Ја сам наставио даље пут и кад сам дошао пред ловачки дом тзв. прије тог ловачког дома ту је једна падина доле, видио сам у каналу бјеле кациге, видио сам војна полиција је била и они су мене приметили, упрли су оружје у мене и рекли „Куда, куд сам кренио“. Ја сам рекао да сам позван да морам се јавити у задругу. Они су рекли да се склоним да бјежим са цесте да се макнем одатле. Нисам знао куд би, шта би, ја сам улетио у двориште од Ђаковић Паве месара, Павише, да се склоним, не знам о чему се ради. Кад сам ушо у двориште почео сам викати „Павиша, Павиша“, нико се није јављао, кренио сам према напред и ту десно има једна шупа направљена и ту је Павиша Ђаковић лежао мртав, а шта ћу саде, куда ћу, ја сам се онда покушао сакрити у стан од његовог сина у том истом дворишту, но међутим никог није било. Ја сам ушао у подрум и тако сам чекао и онда одједном је дошао Пољак Флоријан и неки Ђуро, сад сам заборавио презиме, они су били добили наредбу да морају ићи купити мртве и сахрањивати. Питали су ме шта ја радим у тој кући, а не знам ни ја шта радим. Ја сам изашо ван, углавном, и кренио сам према задруги. Кад сам ја кренио ван према задруги видио сам војска, полиција ухапсили су двојицу младића Павлића Жељка и Дарка и водили су их у ту исту задругу. И ја сам се појавио у том дворишту у задругу и чекао сам да видим шта ће се даље догађати.

Ђуро Продановић, мјештанин Ловаса, је тада био задужен да нас као мјештана организира и да нам каже ко ће шта радити, шта морамо радити. Мени су рекли да морам прикључити струју преко генератора у кућу која је одређена да буде постаја милиције, територијалне милиције. Ја сам кренио тамо, са мном је ишао Рудић Мирко који је био задужен да нас спроведе до тамо. Кад сам дошо у ту зграду морао сам најпре ићи искључити осигураче да не би пустио струју у мрежу и како сам кренио горе ићи на таван нисам видио горе је био мрак, нисам видио каква је ситуација. За мном је ишао један, не знам који је то био, ја га нисам познавао особно, са аутоматом, гуро ме горе по тим љествама и ја како сам дошо на љестве једноставно нисам видио да нема плоче, нема, него сам једноставно стао горе на те даске, даске су биле и пропао сам доле, доле је било степениште и мраморни под и тако како сам пао тако сам сломио руку. И тада су ме возили, нисам могао никуд даље, него су ме возили у Шид да идем да гипс метну. Возио ме је један мој добар познаник, да тако кажем, колеге са радног мјеста, Рудић Миленко, његов брат Мирко и с њима је био одређен господин Стојановић из Товарника. Тамо сам чуо, тај Стојановић се изјаснио у ствари, да су они гранатирали мјесто између две цркве јер се знало да тамо не живи ниједан Србин, а моја кућа као највише им је била орјентир па је из тог разлога код мене пало неких пет граната у двориште. И тамо су ме довели у Шид и остали су ме пред Домом здравља, ја сам

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

кренио да идем у Дом здравља но међутим тамо се није могло једноставно ући јер је било превише живо, било је превише рањеника са вуковарског фронта довежено и то и онда ме је један господин који је возио Хитну помоћ у Шиду ставио ме у свој ауто, односно не свој, он је возио једног „Пезејца“ који је као био возило Хитне и одвезо ме у Митровицу где су ми ставили гипс, мало нормално уз вријеђање где сам то зарадио, усташа, ово, оно, но међутим то је прошло и он је мене вратио назад пред тај Дом здравља гдје су ме требали чекати Рудић и тај Стојановић. Но међутим њих није било код аута и ја шта ћу ја сам ушао унутра у ауто, у том моменту су изашли из Дома здравља један капетан ЈНА, био је у униформи и један цивил је са њим био. Пришли су возилу и питали су мене ко сам ја. Ја сам почео објашњавати да сам ја тај и тај, они су рекли „Ма шта, познајеш ли ти Ђуку Дошена“. Познам Ђуку Дошена он је мој мјештанин, „Ево, ту умире“, тако су рекли. „Познаш ли ти Марина Балића“, реко познам, он је кухар у мојој фирми. „Ди је он“, а ко ће знати ди је ко у овој гужви, не знам ни сам ди сам, ни ди ми је фамилија, а не да знам где је Марин Балић. „Знамо ми за њега, наћићемо ми њега, а ти ди си то зарадио“. Ја сам почео причати да сам пао, „Ма шта, усташа, вуци то ван, то све треба побити“ и у том моменту појавили су се Рудић једна и други Стојановић и још су викали „Еј остави га, то је наш“, „Ма шта ваш, који сте ви“, и ту је почела свађа једноставно ја сам се искључио из тог свега, сјео сам у возило и на крају су они сјели, довели мене у Ловас већ је то било доста касно навече и кад смо ишли кући они су мене возили кући мојој онда је мало дошло до пуцњаве јер су те страже које какве по селу нису знале ди је ко, шта је ко, па су почеле пуцати у зрак али углавном они су мене тад довели кући, супруга и дјеца нису знали ни шта је, ни ди је, ни шта се догађа и тако сам ја ту ноћ преноћио у својој кући и већ сутрадан су дошли по мене да је требало ићи неку струју спајати, пумпу за воду и тако је то пролазило из дана у дан биле су обавезе све до 17-ог, да ли је то био 17.10. немојте ме баш држати за реч али мислим да добро памтим датум. Онда је била обавјест да се сви морамо мушкарци од 16 до 55 година морамо доћи у двориште пољопривредне задруге Ловас. Ми смо се тамо скупили и тад су нас почели уводити унутра у двориште, трзати, претраживати и постројили су нас у три врсте на тријему, где нам је била кухиња ту је био постављен митраљез, а прегледали су нас специјалци нишки, из Ниша су то били колико сам ја то чуо и онда су нам почели говорити да се морамо точно постројити један иза другог у три врсте јер кад пуцају да неће на гадове трошити три метка, да хоће с једним метком да убију тројицу. И ту је било свакаквих вређања, то није стварно, мислим не може то човјек ни упамтити те ријечи и онда је након тога ушао у двориште Љубан Деветак, ту је био и Радојчић Милан, и онда је Љубан издвојио нас 12 који смо били као, да тако кажем неки технички вод или нешто, који смо требали бринуте о неким стварима у селу као што је агрегати за струју, у пекари радити и не знам и тако дрва припремати и то и ми смо били проведени у кућу Милић Филипа и ту ноћ смо преноћили, односно преноћили, били смо тамо под стражом у тој кући, а други људи су остали у дворишту те задруге. Ја нисам био тамо присутан али тамо се догађало зло, сазнајући после од људи који су тамо били, тамо је било јако велики масакр.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Ујутру око осам, пола девет сутрадан ја сам морао стално бити пред истом том милицијом крајинском ако нешто требају ме да будем тамо, и у том моменту сам ја видио како колона из дворишта задруге излази ван под пратњом војске односно углавном су то били у тим маскирним униформама „Душан Силни“ и изводили су те људе из дворишта задруге водили су их према излазу из села односно одведени су тамо на та минска поља и онда тамо шта су, ја нисам био присутан на минским пољима али знам само да су тамо убијени људи, рањени људи и да је то био један велики масакр у Ловасу тај дан. За то време док су ти људи ишли на минска поља друга група људи је ишла по селу и исто је људе малтретирала на неки начин. Мој покојни тетак Фрањо Ђумић је био премлаћен у том моменту и тако. Ја сам био прије тога истјеран из своје куће са супругом јер су дошла двојица људи у маскирним униформама, отишли су горе на кат, у једну собу су бацили бомбу и онда су рекли супруги да морамо напустити кућу, да ми је соба била минирана, да су нам спасили живот али да морамо из куће ван, то је било прије тих минских поља пар дана. Ми смо морали отићи код своје пунице у центар села. За то време кућа је била преврнута, све је било избацано ормани, све, бленде око ролетна искидане, вероватно су тражили нешто. У то време тражили су новце и тако ко је шта имао и ми нисмо смјели у кућу једно десет дана док то све скупа није прошло.

Све то вријеме док сам ја био у Ловасу стално су се догађале неке ствари и ја сам у ствари још кад сам ишо, прије нег што сам руку сломио, према тој кући гдје сам требао струју укључити ту сам видио пред кућом Андрије Мартиновића био је Јоса Краљевић исто убијен, лежао је мртав. Требао сам ући у БИМ тамо нам је био агрегат у том дворишту, кад сам ушо унутра тамо сам затеко Иву Оструну мртва. Након пар дана Милан Миљковић је тражио од мене да донесем мој алат јер је требао у задруги, није било, а знао је да ја то имам. Но међутим мој алат није био код мене код куће него је био код Иве Кризманића, то је мој сусјед, односно мог брата зет покојног. Кад сам кренио у ту кућу она је била запаљена. Кренио сам да уђем гроз главни улаз и како сам тамо кренио тамо је била лежала мртва Марија Фишер, била је убијена. Мене прати у том моменту Коста један, тзв. Коста који је био у Ловасу. Ја сам му рекао да одавле не могу ући унутра, да требамо ићи одострага кроз подрум. Кад сам ушо доле у подрум тамо је био исто Андрија Девчић убијен, то је оно што сам ја видио својим очима.

И кад су та минска поља прошла, кад је то све скупа прошло тада је дошло до једног малог, да тако кажемо, смиривања ситуације у селу, дошли су људи, дошли су резервисти. Најприје су дошли људи из Крагујевца. Тада је то већ било сасвим нешто друго, ми смо тад могли већ помало живити ко људи јер ми нисмо по селу могли никако се кретати другачије него смо морали имати дозволу са бјелом крпом на рукаву и гди год би ишли морали смо дозволу тражити за кретање. То је укратко било у тим првим моментима кад се то десило. Након тога се кренило као нека мала организација живота у Ловасу, мјештани села су били на неки начин присиљени да морају ићи у поље, да морају ићи радити, да се мора ићи брати кукуруз, брати виноград, воће, све то што је у пољопривреди следило све се морало радити. Ја сам добио задатак да са једном групом електричара морам сушару оспособитина на економији, покрпати мреже по селу које су

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

биле искидане и тако, углавном да бринем око тих ствари. Кад сам видио све скупа како те ствари у селу стоје, како то све је, да ми тамо није мјесто да остајем да тамо живим, ја сам замолио једном приликом господина Радојчића ако је могуће да ми омогући да ја село напустим са својом фамилијом и дјецом, но међутим он је мени рекао да то није могуће да ја из Ловаса не могу отићи. Онда сам ја почео стварати неку своју, како да кажем, одступницу, пут на који начин би ја могао напустити то село јер имо сам једно дијете које је рођено 05.05. и он је био јако болеста, требала му је и њега, требало му је брига и тако и ја сам размишљао сад на који начин би ја могао из села изаћи. И онда сам ја покушо на неки начин разговарати са војском која је тада дошла у село, то су били углавном људи тамо од Бачке Тополе, Мађари по националности и тако и онда сам ја са људима ступио у контакт и замоло их да ми омогуће на неки начин да ја изађем из села. Они су ми сами рекли „Не, ви немојте ићи саде, ништа немојте подузимати, кад ми будемо напуштали село онда ћете с нама у аутобусима, ми ћемо вас одвести до границе па ћете у Мађарску прећ па можете онда ићи“. Но међутим ствари су се искомплицирале, то се није могло остварити и онда су ми сугерирали да ја на било који начин покушам сам напустити село. Онда сам ја донео одлуку да ћу ја с обзиром да сам имо један ауто који је био доле у мојој кући ди су гранате пале, ја сам тај ауто мало оспособио, он је био сав избушен али ја сам полепио најлоне, оспособио га, снашо сам се за један дио нафте и припремио сам тај ауто да се може с њим ићи. Имо сам још један ауто који је био пред мојом кућом од самог почекта, био је без горива, то су покушали, војска је покушала да га узме, долазили су у пар наврата, но међутим он није био исправан, у ствари ја сам га направио неисправним и тако сам ја њима објаснио да тај ауто не може функционирати и они су га оставили. И онда је господин Радојчић кад је од мене захтјевао да све те послове које у селу треба да се направе да то направим. Ја сам реко да ја то не могу физички постићи јер ја не могу два километра одати, шетати, да сам са сломљеном руком и тако, онда је он рекао „Па добро, имаш у задруги онај „Поли“ то је био један наш доставно возило, па се користи с њим кад мораш на економију“. Ја сам рекао не могу ја возити јер ми је рука десна сломљена тај ауто и онда сам му ја предложио реко, чуј ја имам тај „Рено 4“ који стоји пред мојом кућом, он није баш најисправнији али може да се оспособи да се с њим могу користити. Онда је реко „Можеш то направити“ и ја сам тај ауто онда одвезао у задругу у радионицу гдје је радио мој сусјед господин Јарабић Мирко и ја сам му рекао шта треба на њему направити да би тај ауто могао функционирати и тад сам ја добиво од Радојчића, он је мени даво на реверс по пет литара горива да ја могу сипати у тај ауто и служити се с њим по селу што је потребно да обавим. И ја сам на тај начин на неки начин дошао до превозних средстава и правио план на који начин да напустим село и ја сам тај план успио остварити 15.12. ја сам са својом фамилијом у два различита смјера, супруга је с једним дјелом дјеце ишла, ми смо направили план као да идемо код господина Јарабека на свињокољу и супруга је са дјецом отишла са тим мојим комшијом Јарабеком ван, а ја сам у истом том, односно не у истом након сат времена кад су они отишли, ја сам преко поља изашо ван са другим аутом и отишли смо преко Шида прешли преко у

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Бијељину и отада преко Шамца дошли у Хрватску. То би било укратко прича тако сажета како је, сад ви можете питати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, захваљујем. Реците ми господине Павличићу у којој улици сте живели на дан напада на Ловас?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Живео сам у улици Владимира Назора 36.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли је тог дана у Ловасу била нека јединица Збора народне гарде и да ли је организована одбрана села, је ли било село брањено?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја знам да је прије тога да су били састанци у селу шта ћемо и како ћемо се понашати. Били су нам дати увјети да се мора покупити оружје предати. Но међутим у тим моментима у Ловасу није било организиране обране, можда је било појединаца који су покушали нешто радити, но међутим ја нисам био присутан међу тим људима да бих знао који су, али углавном мислим да није била никаква организирана одбрана у селу Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми након напада да ли је у селу успостављена некаква власт?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Након напада у селу, оно што сам Вам баш у почецима рекао, господин Деветак нас је скупио, рекао је шта се ту догађа, да је то рат, да се морамо тако понашати у том смислу. Након тога мислим да је организирана власт али то власт, господин Сомборац је био као неки председник Мјесне заједнице. Шта је то значило ја искрено говорећи не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте да сте оспособљавали агрегат да би радила тамо милицијска постаја, како сте Ви то рекли, да ли знате ко је био у тој милицијској постаји ко је био неки командир милиције?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Знам да је командир милиције у Ловасу био Девчић Милан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми шта се дешава тих дана у Ловасу, кажете те беле крпе носите на рукама, који период то траје, докле ви носите те беле крпе на рукама?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па то је трајало, како би ја отприлике рекао, трајало је неких можда 20 дана до оног момента док није прошло то, та минска поља и то. Након тога се већ полако почео живот колико толико нормализирати у селу Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми да ли је ту прављена нека разлика, да ли је целокупно становништво сви мештани Ловаса и Срби и Хрвати носили те беле крпе или је ту нека разлика прављена?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па углавном сви смо морали носити бјеле крпе иако је један дио мјештана Ловаса био обучен у униформе Југословенске Народне Армије али то су били људи који су углавном и остали након тих седам година колико је био окупиран Ловас у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми кад то кажете јесу ли и Срби носили беле крпе на рукама?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја нисам видео Србе да су носили бјеле крпе на рукама, а један случај што се десио за то време док смо били постројени у Ловасу у дворишту задруге Ловас, десило се то да је један Ловашки, мјештанин Ловаса иначе Србин по националности, господин Седлар, да је стао у врсту са нама Хрватима и да су га онда ишамарали и

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

питали шта он ради међу нама, да је он једна гњида, дословце рекли су „Гњида једна шта ти радиш међу њима“. Мислим да је он у том моменту исто имао бјелу крпу око рукава али немојте ме питати, нисам сигуран баш. ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми говорили сте о некој радној обавези коју сте Ви испуњавали и говорили сте после да су били присиљени мештани да раде неке пољске радове. Реците ми да ли сте Ви добијали неку накнаду за ту вашу радну обавезу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па овако, накнада је била у првим моментима неки бонови су били и ми смо имали право на крух јер се крух пекао за све мјештане у Ловасу у пекари од мог пријатеља Павлић Томислава, тамо се пекао крух, и имали смо право добити крух већ према броју обитељи и добијали смо бонове, е сад колико је то било, јер тим боновима ми смо могли купити само нешто у Ловасу и ништа друго.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми да ли сте Ви тај рад доживљавали као присилан рад?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па у сваком случају за мене је тај ратни живот све био присила јер то није било ништа на некој добровољној бази, то није било по мојој жељи него је било једноставно по присили оних који су тамо дошли на власт.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли имате сазнање у Ловасу да ли су људи испитивани, негде затварани, да ли Ви имате у том правцу нека сазнања да сте се са тим сусрели?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да, то се догађало. Сазнање имам, људи су били привођени, затварани, испитивани, оно што сам ја успио видјети ево та два младића, ти Павлићи дечки, тај Дарко и Жељко Павлић они су били чим су доведени у двориште задруге Ловас били су тамо пред кухињом стављени уза зид, то су били младићи 16-17 година и онда ко год је пролазио од војске, од тих припадника „Душана Силног“ ко год би дошо свако би га ошамарио, ударио, млатио. После су они били затворени у подруму у Мјесној заједници у Ловасу и не могу Вам сад ја рећи точан датум, ја сам био пред том милицијом кад су те дечке изводили из тог подрума њих, Анту Лукетића кад су изводили, Анту су изнели у ствари он није уопће био при себи, није био уопће не знам да ли је био жив и смијали су се и водили су их унутра и говорили „Ах види усташе, не може, онесвјестио се“. Те дечке су ставили у ауто и после тог их више никад нисмо видјели. Након тога било је пуно тога, ја сам изашо 15.12.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало се зауставите, да ли ме чујете? Зауставите се овде да се после не враћамо. Одакле су их изводили браћу Павлић и Анту Лукетића?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Из подрума Мјесне заједнице у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Довршите сад ово што сте почели, ја сам Вас прекинула.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Хтео сам рећи да ја сам изашо 15.12. из Ловаса, но међутим након тога су изашли људи који су прошли страшна мучења и ја сам их био особно посјетио у трауматологији у Драшковићевој на „Свегом духу“ међу њима је био и ујак мој покојни данас Јовановић Иван. Они су, људи су били толико премлаћени и измучени као што је Мато Маџаревић био, као што је био Ђука Радочај и тако, то су биле страхоте које сам ја чуо од тих људи.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми у вези ових Ваших навода су Павлић Жељко и Дарко доведени ту у задругу, млађени, кажете „доведени“, ко то да ли Ви знате који су ти који их доводе?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја нисам те људе познавао, они су углавном сви, то су били људи у тим одорама „Душан Силни“, углавном су били у тим одорама и ја их особно нисам познавао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми одакле Вама сазнање да су то некакве одоре „Душан Силни“ и уопште тај назив „Душан Силни“?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па сазнање ми отуд што је особно господин Радојчић Милан, ја сам на своје уши чуо, што им је рекао „Пазите како се понашате да вас ја не бих моро, да ја не бих моро господину Јовићу да вас пријавим као непослушне“ или већ у том смислу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где се то дешавало?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Друга ствар, био је један заповједник господин Баства који је имао 72 човјека смјештена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, само мало зауставите се, да ли ме чујете?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: У кући Ивице Францишковића и њима је био заповједник један господин, један високи јаки господин Баства су га звали, како му је име било не знам, и с њим сам имао прилику особно разговарати један моменат кад сам постављао један агрегат пред трафостаницом у Ловасу и он је шето улицом, видио је да тамо радимо, пришо ми је, питао ме „Хоће ли тај агрегат моћи снабјети све Србе са струјом“. Ја сам му у том моменту рекао да тај агрегат има довољно снаге да читаво село снабдије са струјом, а онда ми је он реко „Не, нико не може добити струју само ловаски Срби и нормално потребе војске“. Е онда ми је он рекао „Видиш, ја сам четник, мој дједа и мој отац били су четници, то је код нас традиција“, а ја сам њему у том моменту дао одговор да ја никад себе нисам истицао као Хрвата, но међутим сад кад се ово десило у селу тако како се десило мени је отац и мајка Хрвати и ја ништа друго не могу бити него само Хрват и тад је тај човјек мени дао руку и реко „Свака част“ и тад сам ја с тим човјеком у више наврата имо прилику контактирати и из тога знам да су они били припадници „Душан Силног“, бригаде „Душан Силни“.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Где се дешава ова ситуација за коју сте ми причали да Милан Радојчић се обраћа овима за које Ви кажете да су „Душан Силни“ и говори им да ће ако буду непослушни рећи Јовићу и где и када се то дешава?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па десила се једна ситуација, сад ћу Вам рећи, која је била мало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Павличићу, слушајте ме, одговарајте ми на питања, где се десила ова ситуација и када? Ову коју Вас питам за Милана Радојчића?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: То Вам одговарам, ево слушајте овако. Ја сам био позван код Милана Радојчића у вези договора како ћемо струју оспособити, неке агрегате поставити и у том моменту господин Радојчић Милан је раздуживо исте са оружјем. То се догађало у Мјесној заједници Ловас, данашњој опћини Ловас. Ја сам сједио тамо и тада је један дотични који се звао Никола, звали су га Никола Боксер, рекао господину Радојчићу „Добро како ти то радиш пред тим човјеком“, а он је рекао „Па шта, шта он

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

може знати, из тога ја само пишем број вашег оружја“ и тада сам ја знао ко су и шта су и одакле су ти људи. То се дешавало точно у том уреду у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте ми рекли када је то било? Када, оквирно?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Слушајте ја Вам датум не могу точно рећи али то се догађало након што су та минска поља у Ловасу прошла, након што је конвој из Илока са цивилима изашо, то је било 18.10. то је могло бити једно два дана након тога су се они раздуживали са оружјем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми имате ли сазнања шта је био Милан Радојчић у селу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Милан Радојчић је био командир Територијалне обране у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми, помињали сте Рудић Мирка, Рудић Миленка, јесу ли та лица кад сте били с њима у контакту из ове ситуације које помињете, били у цивилу, униформи?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да, био сам с њима такорећи свакодневно у контакту. Миленко Рудић је био, да тако кажем, мој колега, били смо јако, у јако добрим односима, можемо рећи кућни пријатељи смо били. Но међутим то су чудне ситуације које ја ни дан данас не могу себи растумачити да је он чим је обуко униформу кад се то десило он је постао други човјек. Он је нас карактеризирао као усташе, као не знам овакве, онакве и он је од тог момента како се десио напад на Ловас увијек био у униформи. Једном приликом смо чак ишли у Шид по неки материјал, он је био пратилац, имо је калашњиков уз себе и онда га је трговац питао „Ху, ди си то набавио“, он је рекао да је то заробио на Вуковару кад је био, што се тиче Миленка Рудића, а Мирко Рудић је исто био у Ловасу присутан, но Мирко Рудић је исто обуко униформу, био је једно вријеме у униформи, у више наврата сам га видео и без униформе. Њега нисам видео да је одо са оружјем по селу, какве је послове обављао искрено говорећи не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, помињали сте ону ситуацију 18.10.1991. године када сте се окупили испред задруге и тамо вас уводе кажете. Ко вас је то уводио у простор тамо где је двориште механичке радионе?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Овако, ми смо се сви скупили на улици испред тога дворишта и онда су се врата отворила и били су ти нишки специјалци који су онда једног по једног у двориште пуштали и претресали да неко нема оружје или већ не знам ја шта. Ја знам да сам имо гипс на тој својој десној руци, па ми је овај стрго кошуљу, у том моменту се тамо нашо господин Милан Радојчић и том истом дотичном који је мене претресао рекао „Немојте њега он је, сломљена му је рука и то“; а овај њему каже „А шта, ко си ти, шта имаш с тим“, па онда је он рекао „Па ја знам шта се десило, човек вам каже истину како је сломио руку“ и тако да су мене пропустили унутра, док су људе ишамарали и тукли и било је свашта се догађало у тим ситуацијама док су нас постројили у то двориште.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да ли можете само да ми опишете те које Ви називате „нишки специјалци“ какву су униформу имали?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Имали су маскирне униформе, маскирне униформе ЈНА.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте тог дана када сте били увођени у простор земљорадничке задруге видели ове које Ви називате „Душан Силни“ и опишите ми како изгледају те униформе „Душан Силни“?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па те униформе „Душан Силни“ то су практички маскирни комбинезони били, то су као комбинезони, униформа, а нека сива, пазите ја што се мене тиче, ја боје баш најбоље не распознајем па Вам ја нећу моћи точно описати какве су боје све биле заступљене али углавном то су били комбинезони и што је било парадоксално ја сам морао ићи, у једном моменту су тражили од мене да идем у Нови Сад да купим, требао сам замјенити један побудни трансформатор на генератору који је изгорио и мене је пратио један припадник „Душана Силног“ који је био практично особни чувар господина Љубана Деветака, Драган се звао и он је био у тој униформи и ми смо по Новом Саду шетали, шетали, ходали ишли по трговинама, тражили то па су се сами људи у Новом Саду чудили и питали „јој која је то војска коме ови припадају“, тако да они су имали опет посебне униформе кажем, нису биле маскирне ЈНА ни сиво маслинасте, него као неки комбинезони.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми помињали сте да је бачена бомба у Вашу кућу и да је вршен претрес куће, јесте ли Ви тада били кући, када се то дешава и ко је то чинио уколико сте били кући?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Овако, ја нисам био у кући јер ја сам имао задатак, ја сам свако јутро морао доћи у центар пред милицију и бити доступан увек господину Радојчићу или неко ко би ме требао, ја сам увек морао бити тамо доступан. Практички ја сам од јутра па до поподне док није настао тај полицијски сат, ја сам морао бити присутан у селу, супруга је била са мојих деветеро дјеце у кући у том моменту и она је обично била у подруму доле, тамо нам је била кухиња и трпезарија и дошла су двојица и ја сам их после видео јер сам се жалио Радојчићу и онда је он њих питао зашто су то направили, били су у тим маскирним униформама „Душана Силног“, тако ми је и супруга после рекла, отишли су горе у собу на кат једна велика соба и једноставно бацили бомбу у собу, пазите ми смо у тој кући живели 7-8 дана и кретали се по кући, кућа није била минирана ни у ком случају нити је ко био у кући, они су бацили бомбу и рекли су да је била та соба минирана, да су спасили им животе, али да из куће морају ван и моја је супруга дошла у центар села мени плачући рећи шта да ради и онда сам ја се пожалио Радојчићу и онда је он рекао „па добро, па ко, ма шта раде, ово, оно“ и на крају је рекао „па добро каже ајде сад за то прво време ајде каже купите се ту фамилију и дођите у центар код пунице и будите ту док се ствар не смири“.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, рекли сте ми да сте морали неке дозволе да узимате за кретање по селу, од кога сте то узимали те дозволе за кретање по селу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Те дозволе за кретање по селу је издавао Саво Клисурећ, иначе прије тога директор основне школе у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је он издавао те дозволе?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: У Првом моменту их је издавао у исто мислим том мјесном уреду, прео, а након тога је он се преселио у тај тзв. „БИМ“ то је био у то време кафић у Ловасу, то је био Дом културе, ту је био кафић отворен и у том кафићу је након тога и Саво.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми коме сте Ви морали те дозволе да показујете приликом кретања кроз село?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па те дозволе смо морали показивати на свим тим пунктовима гдје је била та постављена та стража, односно ти стражари који су чували пунктове у селу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате који су то били стражари, мислим којим формацијама припадају?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па углавном припадали су углавном Југословенској народној армији, односно они су рекли да су они резервисти Југословенске народне армије. У првом моменту, први, најприје су били дошли из Бечеја, тамо из околине Бечеја, односно Крагујевац, Бечеј, након тога су дошли из Бачке Тополе, били су Мађари и тако мењали се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми помињали сте да сте видели тело Ивана Оструна, где сте тачно видели то његово тело и да ли сте прилажили ближе и евентуално видели по том телу од чега је човек страдао?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам ушао сам у тај „БИМ“, хтео сам проћи кроз њега, требао сам ићи до тих агрегата и видео сам доле познам Ивана јако добро познам, видео сам да подамном лежи Иван Острун. Лежао је испред шанка у том „БИМ-у“, али ја нисам могао видети какве су врсте ране биле, мислим нисам се ни усудио нити окретати нити загледати јер стално је неко био ту присутан и нисам смео показивати никакав интерес у том смислу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро и реците ми везано за ова тела Марије Фишер и Андрије Девчића, Ви сте помели исто да сте видели та тела у некој кући, ја се извињавам ако сте рекли па нисам запамтила, чија је то била кућа и у којој улици?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: То је била кућа од Иве Кризманића, од моје нећакиње мужа, друга кућа од мене према гробљу то је број куће 40, Вларимира Назора 40, кућа је била запаљена и Марија Фишер је лежала на степеништу ту на улазу у ту кућу, а Андрија Девчић је био доле у подруму у тој кући.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли прилазили њихови телима, јесте ли евентуално.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја нисам прилазио, ја сам Марију Фишер видео са можда 2 метра, када сам видео да она тамо лежи ја више нисам хтео преко тог тјела прелазити, а за мном је ишао „Коста“, такозвани „Коста“, који је мене пратио јер је наоружан ишао за мном, и тако да ја нисам смео ићи прегледати, гледати шта какве ране или шта, ја то нисам могао видјети.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми поред тог „Косте“ и Драгана да ли знате још неког за које Ви тврдите да су „Душан Силни“?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па био је дотични Пантелија, Панто или како су га звали, био је „Коста“, био је „Пљока“, тако су га звали мене немојте питати за њихова имена, био је један Никола „Боксер“ су га звали, био је „Баста“ био је „Аждаја“, али њихова имена ја вам не могу рећи јер их ја не знам, њихова права имена, односно презимена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте сусретали ове, помињете надимке „Пљока“ рецимо, да ли имате у сећању?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Сретао сам их у селу, они су се кретали, они су се кретали по селу углавном свугде по селу сте их могли видети.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли можете да ми опишете тог „Пљоку“?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: А чујте то је човек, то је младић можда својих у то време је био неких 30, 30 и неколико година, висине отприлике средње висине својих 175 до 178 цм, својих близу 90 кила, мало мислим да је био и проћелав, ето то би био и носио је наочаре.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми да ли можете да опишете како је био обучен, је ли имао униформу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Имао је униформу „Душан Силни“.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А када кажете униформа „Душан Силни“ шта то значи, је ли то има неко обележје или натпис да пише „Душан Силни“ или како на основу чега Ви занте да је то униформа „Душан Силни“.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нисам ја видео никакав, говорим вам како знам да су припадали „Душану Силном“ зато што сам то чуо на своје уши да су припадали, и да је то била та постројба која је била под командом господина Басте, који су били у Ловасу за све то време докле год нису прошла та минска поља и док није прошло то све велико зло које се догађало и имали су те комбинезоне, те униформе од „Душан Силнога“.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми тај кога сада сте споменули кажете постројба под командом Басте, да ли сте то лице евентуално негде видели?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Поменули сте да је „Душан Силни“ била постројба под командом Басте, сада ми реците да ли сте тог Басту негде видели и одакле Вам сазнање да су они били под његовом командом?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам Басту видео, са њим сам се особно упознао у Ловасу, упознао мислим пришао ми је и разговарали смо као што сам вам навео прије, но међутим игром случаја био је један митинг у Србији, ја не знам да ли је то било у Старој Пазови или гдје је било када је особно господин Јовић био на том митингу и до њега је стајао исти тај Баста који је био у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте Ви то видели?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Тад сам га видео на телевизији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На телевизији, па сте препознали да је то тај Баста?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да, препознао сам Басту да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А овог кога помињете да се зове „Аждаја“, ко је то?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: А слушајте то је био један онако исто тако човек својих ајде да кажемо 30-35 година висине својих 185 цм, ћелав је био скроз се ћелав шишао и звали су га „Аждаја“.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Хвала, немам питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите одбрана.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Добар дан господине Павличићу ја сам адв. Милорад Константиновић бранилац окривљеног Љубана Деветака.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Добар дан.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Ви сте мало пре у свом исказу спомињали Љубана да сте га виђали по селу, можете ли ми рећи која је његова функција званично била у селу?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Онако како се он сам изјаснио на почетку, односно на сам дан напада, он је нама рекао да је он сада нам командир, директор Задруге и све у селу, то су биле његове речи које је он нама мештанима изјавио.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Реците ми да ли сте чули да он некоме издаје наређења по селу или да је вама лично нешто наређивао?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Он, ја нисам био присутан гдје је он издавао наређења то не могу рећи да сам чуо да је он издавао наређења, мени је наређивао по питању тога што би требао ја урадити у селу, али што се тиче саме, самих постројби у Ловасу, то нисам чуо, то нисам био присутан.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Реците ми када сте поменули ту радну обавезу да ли су ту радну обавезу имали само Хрвати или и Срби у селу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па слушајте углавном су радну обавезу имали Хрвати, ја не знам ко је од Срба био у тој радној обавези, не знам никога, знам да су углавном сви Срби у Ловасу били обучени у униформе ЈНА и да су имали дужности, да су добили нормално и оружје су носили пушке или већ ко шта, и да су добили задатке да по питању држе страже или већ нешто слично томе.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Реците ми ти радови које сте Ви изводили и остали мештани, да ли су то били неки радови који су нужни за функционисање села као да не пропадне летина рецимо или да има струје у селу и тако даље, или су то били неки радови чисто ради кажњавања људи?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Радови су били нужни у сваком случају јер то је пољопривредни крај и летина се морала скупити, покупити и спремити и обавити сетва јер се живот морао наставити у том селу, то су били радови које је било потребно обављати.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Добро, а реците ми када сте виђали Љубана Деветака како је био обучен он, да ли је био у униформи или у цивилу или како кад.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Љубана сам углавном, углавном видио у цивилу, углавном сам га видио у цивилу пар пута сам га видио у униформи али углавном сам га видио у цивилу.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: А када сте га видели у униформи како је изгледала та униформа, можете ли нам описати.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Имао је униформу Југословенске народна армије, сиво маслинасту униформу је имао углавном и то је то, немам неки посебан опис, није имао никакве ја нисам никакве ознаке видио на тој униформи.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Реците ми поменули сте неку ситуацију када су ту били у задрузи специјалци из Ниша, па сте рекли да сте Ви негде морали да одете нешто да обавите неке радове, а да сте чули касније да људи који су остали ту су претрпели некакав масакр, можете ми рећи да ли знате ко је настрадао у том масакру?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па у том масакру.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: По томе што сте чули.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: У дворишту, ја сам изведен из тога дворишта, нас 12 уствари после је још вероватно неко изведен не знам ко, али углавном ја знам да смо ми изведени и одведени у једну кућу, а да су

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

људи остали остали у том дворишту, оно што сам ја чуо од мештана који су преживели то јер ја нисам улазио у то двориште и ја нисам могао видети ко је страдао, шта је страдао, углавном сам чуо да су тукли људе са оном средњом полугом од трактора, неком тзв. ми смо га звали „Мечка“ Мата Ходак да је био премлаћен, да су овога Јосипа Туркаља премлатили, Солаковића су.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Ја се извињавам, извињавам се. Ви када кажете масакр да ли мислите да је неко погинуо ту или да је претучен, пошто ја када ми каже неко масакр ја сматрам да су убијени људи?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја не могу точно тврдити ко је убијен у том дворишту и да ли је неко убијен, знам само да су људи избодени ножевима и премлаћени.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Добро, пошто сте изјавили.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: И да су људи ујутру извођени из тог дворишта ван на минска поља.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Добро, пошто сте изјавили да је био масакр, ја сам разумео да су убијени људи. Реците ми да ли сте Ви раније у вези ових догађања давали исказ пред било којим органом у Републици Хрватској или Србији?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја раније нисам давао никакве исказе, ја када сам изишао из Ловаса, када сам успио доћи у Хрватску, онда смо се ми тако мјештани скупљали и размењивали своја сазнања ко је шта знао и како, али углавном нисам никакве исказе давао пред неким органима.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Да ли сте у мају 1992. године давали исказ Полицијској управи Вуковара?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Пазите овако Полицијској управи Вуковар не могу се сјетити, је, били смо ми позивани пред инспекторе мислим јесмо били позивани, били су али пазите након 20 година ја једноставно не могу да се сјетим где, шта и како.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Пошто сам ја имао прилику да видим шта сте причали, да ли сте изјавили да је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па сачекајте колега, ту изјаву не можете да користите као доказ.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Ја питам да ли је давао исказ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па да, али сте кренули сад кроз.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Ја не цитирам која је то изјава, ја само питам да ли сте икоме изјавили да је Љубан Деветак командовао нападом на село Ловас?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја нисам могао никоме изјавити да је он командовао нападом на село Ловас, јер ја нисам могао знати ко је командовао у селу Ловас, ја нисам био укључен у тај напад да знам ко је командовао, ја само могу рећи да је господин Деветак када је дошао у село, када је тај чин урађен, да је онда рекао да је он командир, да је он заповједник, да је он директор, да нам је он све у селу, то сам рекао, то подвлачим и то сам вам рекао већ у пар наврата.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Добро, то тврдите сада. Само ми реците још једну ствар, изјавили сте да није било никаквог отпора приликом напада на Ловас, па ме интересује са ким су се сукобљавали ти војници који су.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није сведок тако изјавио, рекао је да није било организованог отпора, а ако је било појединаца који су пружали отпор.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Добро, извињавам се нисам чуо тај део. Хвала вам немам питања више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добар дан господине, ја сам Градимир Налић, адвокат који заступа Милана Радојчића.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Добар дан.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли бисте били љубазни да се мало вратимо пре 10.10. Ви сте били у селу Ловас непрекидно пре тога или сте?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам био у селу Ловасу, али не непрекидно јер када је био најављен напад на село Ловас, односно када су звали на преговоре онда смо ми били у недоумици што чинити и онда смо углавном готово компетно село смо направили егзодус, отишли смо у Илок и у Илоку смо били неких пет, шест дана.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Извините, колико, опростите.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: И непосредно пред напад једно три, четири дана ја сам се вратио са својом фамилијом назад јер нисам видео никакви разлог да останем даље у Илоку.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А ко је био са Вама тада, је ли се вратио тада, ко су чланови Ваше породице опростите што питам?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Чланови моје породице са мном су били ја, супруга и у том моменту мојих деветеро деце. Најстарији син он је остао у Ловасу јер ја сам имао старе родитеље па је он рекао да ће се он побринути мало око тих родитеља, а ја сам сваки дан из Илока путовао у Ловас јер смо имали тамо и стоку и све, да би се то нормално одржавало колико толико у реду.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли Ви сада говорите о Синиши Павличићу?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да, Синиша Павличић је мој најстарији син.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала. Кажите ми молим Вас да ли је било, да ли сте чули да је постојао некакав кризни штаб села Ловас пре 10.10.?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Свако мјесто је имало кризни штаб, то је постојало и у Ловасу.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А како је, да ли бисте били добри да нам кажете каква је улога била тих кризних штабова које је имало свако место и да ли су они ти кризни штабови мести били неке потчињени да тако кажемо, како је то било организовано ако имате сазнања?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па видите овако, ако се тиче кризног штаба ја не могу причати о кризним штабовима у неким другим мјестима и то, ако се кризног штаба у Ловасу тиче нити је био нити је могао бити коме потчињен јер ми једноставно нисмо практично имали никакве везе са никим у тим моментима.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А знате ли ко је био на челу тог кризног штаба ловашког?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па знате шта ја нисам био учесник тих свих организација у селу, али мислим, мислим колико сам ја чуо да је био као на челу мислим, мислим Маркица Грачанац, али немојте ме хватати за реч, ја нисам у тим организација учествовао.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Маркица Грачанац је био на челу друге једне организације, да ли вам име Адам Рендулић нешто говори?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Адам Рендулић је директор Задруге био и дан данас је директор задруге и био је учесник у свим тим догађањима у мјесту.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесте ли га ви виђали пре 10.10. господина Рендулића?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Кога?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли сте господина Рендулића. Молим?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Адама Рендулића?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Рендулића, Рендулића?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам Адама Рендулића виђао готово сваки дан јер станујемо у истој улици.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А кажите ми је ли он био наоружан том приликом када сте га виђали, јесте ли га видели некад наоружаног?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нисам разумео поновите ми.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли сте га видели некада са оружјем, под оружјем?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја Адама Рендулића нисам видео да је носио оружје, ако је имао неко особно оружје то ја нисам видео али оружје ја колико знам Адам Рендулић није носио.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А јесте ли знали можда да ли је он на функцији шефа кризног штаба Ловаса?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Колико ја знам он није био шеф кризног штаба у Ловасу, колико ја знам.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А кажите ми јесте ли знали, знате ли господина Цирбу, је ли имао он неку улогу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Господина Цирбу да.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Је ли имао он неку улогу у да тако кажем у тој организацији Ловаса за одбрану или кризног штаба или?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Господин Цирба је у то време био колико ја знам председник да ли је то више не знам, председник ХДЗ-а мислим да је био председник ХДЗ-а господин Цирба и да ли је он по тој својој дужности имао неке улоге у то немојте мене питати јер искрено ћу вам ја рећи.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не знате, не знате?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам био у другој организацији да тако кажем и нисам имао дотицаја са тим толико.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А каква је била та Ваша организација у којој сте Ви били?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам био у то време у СДП-у, који је бројио 20 чланова.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А која је разлика? То мислите на политичку организацију је ли?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Апсолутно, а то је у то време било изражено у сваком случају.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Нисам Вас о томе хтео питати, хвала што сте одговорили у сваком случају. Значи господина Цирбу да ли сте виђали пре 10.10. у селу Ловас?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Виђао сам га.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Молим?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Виђао сам га.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли сте га виђали некада са „калашњиковим“ и пиштољем о појасу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Искрено говорећи нисам га видио, ја га нисам видио, не знам да ли је имао није, али ја га нисам видио, ја сам се у то време.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Је ли имао неку он функцију ту да тако кажемо у одбрани Ловаса, да ли вам је то познато?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па као председник ХДЗ-а вероватно неку функцију је имао али пазите ја нисам, ја вам сад већ подвлачим у пар наврата да ја нисам у те ствари улазио јер ја сам имао другачије него да се петљам у нешто што није било моје.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Разумем, разумем, реците ми молим Вас да ли би били добри нешто да нам кажете да ли су постојале некакве страже у селу и на којим местима и ко је, ако имате сазнања, те страже држао и каквим оружјем, ево четири питања истовремено да би били бржи?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Страже су биле око села постављене, страже су се држале, то је сама та тзв. да ли је то Територијална одбрана или како су се они онда звали ја не знам у том моменту су организовали страже, са каквим оружјем се држала стража, са ловачким пушкама са чим другим ја нисам видио ништа друго да људи имају, да ли је неко имао имао је можда пар „калашњикова“ ми смо тамо на нашој економији горе имали исто пушку коју су наши чувари имали и то је то.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А кажите ми молим вас знате ли ко је руководио тим стражама, да ли је она имала некакву команду?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па претпостављам да су команде биле, сигурно су биле неке команде и ја знам да сам ја добио задатак да се бринем као неки, око тих агрегата, да воду по селу да обезбедимо, да имамо воду у селу и те основне ствари и то је био мој задатак и ја сам се по тим стварима бринуо а сада за друго.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Добро, господине Павличићу стручњаци требају свим властима је ли тако. Мени само даље би ако можемо око тога да ли сте Ви, Ви сте значи имали и те радне задатке да се старате о енергији да тако кажем и пре 10.10. ко је Вама тамо давао задатке у то време?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па углавном те задатке сам примао од Радојчић Милана и понекад од Деветак Љубана.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја Вас питам пре 10.10. јесте исте задатке радили је ли тако?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Прије 10.10. смо ми били организовани као у Пољопривредној задруги Ловас да се бринемо око тих ствари јер смо ми имали наш генератор за производњу струје, тај генератор смо ставили, ставили смо га у Мјесни уред и ја сам добио од моје организације задатак да се бринем да то функционира.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја ћу Вас господине Павличићу само замолити мало краће одговоре ако вам није тешко брже ћемо завршити, реците ми молим Вас шта је Милан Радојчић, знате ли по струци иначе?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Милан Радојчић је електротехничар.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: И јесте ли се Ви по том колегијалном једном да кажем принципу ту били да кажем на неки начин упућени једни на другог у послу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Сад да ли ме питате прије или после, када?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: После пре тога он није био у Ловасу, био је у Вуковару је ли, тако да ја Вас питам за после 10.10.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Он је био у Вуковару, иако се ми прије тога јако добро смо познали, али после тога је господин Радојчић нормално када је дошао у Ловас, он је познавао мене дапаче јако добро познавао и ми смо били у неку руку чак и кућни пријатељи и оца и матер сам му познавао, пуно пута сам му у кући био.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Захваљујем се.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: И он је мени тада давао задатке шта треба радити.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја се захваљујем на вашем искреном одговору, опет молим краће мало, да ли је Милан Радојчић Вама издао било какав војнички задатак или било коме да сте Ви ту видели или били присутни у смислу те речи?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Овако што се тиче војничких задатака, ја нисам био приустан.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ако је он неком издавао то ја не знам, а мени није издавао војничке задатке.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала, а реците ми молим Вас око те његове функције коју сте данас поменули, командира Територијалне одбране, да ли Ви знате када је и којим и ко, од чије стране постављен он за командира Територијалне одбране, да ли имате некаква сазнања око датума и лица?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Та сазнања не могу имати, ја само знам да је он одмах након тог напада на село Ловас, то јутро односно негдје не знам када је то могло бити у које доба дана, ја сам кренио према својим родитељима, према кући да видим шта се са њима догодило, он је ишао кроз ту исту улицу према мојој кући и ту смо се срели и у то време он је водио као неку акцију и био је већ у то време колико сам ја то могао закључити већ командир Територијалне одбране.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Значи Ви сте то закључили на основу тога што је он ту водио некаку акцију је ли тако? Он Вам се није тад том приликом.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Он је ишао, ишла је, са њим је ишло пар војника, али углавном ја сам му се јавио и он ми је рекао да само слободно идем да видим своје родитеље.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Извините само мало краће, ја Вас питам, да ли се он Вама том приликом официјелно представио у том капацитету командира Територијалне одбране или сте Ви то закључили, то је просто питање?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нама се нико није представљао својим функцијама ко је он и шта је он, али знам да је командир Територијалне.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: На крају је то и рекао он.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо, а када Вам је то рекао и пред ким Вам је то рекао, којом приликом и ко је био присутан?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Знате шта ја не могу сада вама све у датумима говорити након 20 година али ми је он рекао ко је и шта је и то сигурно је рекао знам.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, а не можете тачно рећи када, је ли?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па не могу рећи, али то ми није ни придавало неку велику важност.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Кажите ми молим Вас, мало пре сте на питање председнице већа говорили о томе да је било можда ту неког појединачног отпора спорадичног или како сте већ то назвали, је ли учествовао неко из ваше породице у пружању отпора тога дана 10.10. ватреним оружјем?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Из моје породице колико знам нико није учествовао, мој најстарији син је отишао из села, он је отишао у Илок и са конвојом изашао из Илока, а у мојој породици то су била углавном мала дјеца и није нико нити сам ја имао оружја, нити је било ко учествовао.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, добро, мени је то бажно било. Кажите ми молим Вас Ви сте говорили када сте отишли у Загреб, да сте тамо срели још неке нарвно ловашчане, неке рањене, нека овакве неке онакве, углавном они који су успели спасити се, и рекли сте да сте ту ви међусобно просто размењивали сазнања шта је ко видео, доживео и тако даље, да ли од свега овога данас што сте нам испричали можете тачно да кажете шта су Ваша лична сазнања, а шта сте чули посредно или на други начин, да ли то после протеча овог времена јасно можете да одвојите, сами сте се жалили на протек времена?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па с обзиром да сам ја рекао да сам ја морао бити читаво време ту у центру гдје су се збивале неке ствари, већину ствари сам видео својим очима, а што се тиче сазнања од других мјештана то сам углавном сазнао када смо се нашли у Заграбу ко је шта проширио и како је ко проширио.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Кажите ми молим Вас рекли сте овде сте споменули да сте видели неке кациге или не знам шта сте рекли, беле војне полиције и тако даље, је ли то први пут да сте видели војну полицију у селу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па мислим да је војна полиција била присутна у селу већ тих првих дана када се то догодило, а после тога, после 10. односно после минских поља ја се не сећам више да сам виђао војну полицију у селу?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Значи виђали сте их до минских поља?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Тако отприлике да, јер кажем те дечке када су изшли, када су заробљавали и када су на њихову кућу вршили тај напад, онда сам видео те бјеле кациге и опасаче.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, ево ја, извините још ћу пар питања можда када сте већ дошли, на почетку сте Ви говорећи о овим белим тракама рекли да вам је речено да их носите да би се знало да сте становници села, да ли сам вас ја добро разумео?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Речено је да их морамо носити да ли да смо становници села или да смо Хрвати не знам, али углавном смо их морали носити.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, а је ли Вам није случајно неко рекао да се оне стављају на куће ради тога да би се утврдило које су куће претрешене пошто имамо и ту верзију овде овог.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Речено је да ставим на капију улазну и када идемо по селу да морамо имати око руке, е сад због чега немојте ме питати, то таква је наредба била ја нисам питао ради чега.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, хвала вам. Овде је сведочио пред овим судом неколико је сведока било, па ево овако један сведок каже према информацијама које су стигле до мене отпор су покушали да пружи Јаков Балић, Јосип Цоњар, Синиша Павличић, Тома Балић, Видековић не могу да се сетим њихових имена и још неки, али у сваком случају није се и он тако каже радно организовао у одбрани. Је ли имао оружје Ваш син и је ли ово тачно што говори овај сведок?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Мој син је живио у то време у мојој кући, у мојој кући оружја није било.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ово говори Лукетић Антун?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да ли је он оружје негде имао након куће то ме немојте питати то не знам.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не знате, је ли?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Не, мој син је и дан данас активни војник Хрватске Војске, он је осећао вероватно потребу да брани своју отаџбину, то је његово он је пунољетан.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А кажите ми је ли било у тој вашој породици припадника ЗНГ-и?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: У мојој породици нико није био припадник ЗНГ-е јер моја породица што се тиче моје породице син Синиша је најстарији, а ово друго су све били млађи.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Реците ми ови специјалци из Ниша како Ви кажете за њих, откуд Ви знате за те специјалце из Ниша, јесу Вам се представили, како Ви то сазнајете?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па зато што је ови резервисти који су били, они су се изјашњавали тако који су били као резервисти који су држали страже око села, значи ови који су били у сиво маслинастим униформама, они су говорили ко су ти људи, ти су људи дошли пар дана прије тих минских поља, смештени су били у школи у Ловасу и сви су говорили да су то специјалци из Ниша.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ви сте данас рекли да Вас је Ђуро Продановић одредио да радите и да укључите струју у будућој станици полиције, је ли Вам Ђуро давао још неке радне задатке и шта је био и ко је био Ђуро Продановић?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па Ђуро је тај први дан када смо ми дошли у задругу у Ловас, он је био тамо одређен да нас на неки начин распоређује и да нам даје послове.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала Вам господине Павличићу на Вашем сведочењу. Ја приговарам овом сведочењу сматрам да је ово сведочење дато на основу присећања, реконструисано, кредибилитет сведока није посебно висок с обзиром да је његова породица узела активно учешће у одбрани и у овом смислу ја приговарам и кредибилитету овог сведока. Хвала Вам најлепше.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите даље.

Адв. БРАНКО ДИМИЋ: Само једно питање за сведока, за 17.10. увече, како сте чули да, како сте сазнали да требате да се скупите сви пред задругом?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Био је Шелебај Томислав је добио задатак да иде са добошом оним по селу и ишао је по селу и добовао је и читао је обавјест.

Адв. БРАНКО ДИМИЋ: Немам више питања, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Ви сте мало пре у вашој изјави једно рекли, а после сте на питање суда дали потпуно један други одговор, рекли сте када сте кренули у Задругу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Микрофонија.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Рекли сте да Вас је срела војна полиција и војска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Опет, опет исто.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да Вас је војна полиција упозорила и Ви сте се онда сакрили па када сте изашли из те куће да сте видели како војна полиција и војска изводи браћу Павлић, то сте Ви рекли у Вашој изјави а на питање председнице већа сте рекли да су то урадили људи из „Душана Силног“ па шта је тачно?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја нисам рекао да су људи из „Душана Силног“ то урадили, него сам рекао да сам видео војну полицију која је била тада тамо око те куће распоређена и када сам ја изашао напоље из куће Ђаковића Паве и кренио према Задруги, они су водили браћу Павлић војна полиција је водила браћу Павлић у двориште Задруге у Ловасу. Тако сам дао изјаву.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колега нисте разумели причао је о две ситуације са браћом Павлић, једна сутрадан после напада када је и после тога друга ситуација када види да их око Месне заједнице, две различите ситуације је причао сведок.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро можда сам ја погрешно схватио, али Ви сте рекли, Ви сте питали ко је привео браћу Павлић, он је одговорио „Душан Силни“.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам питала за ону ситуацију браћа Павлић и Антун Лукетић, то је потпуно друга ситуација.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро, добро, сада смо разјаснили, немам ништа против. Како знате да је Милан Девчић био командир милиције у то време?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па знам зато што сам га особно виђао и што је сам то рекао да је.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Је ли то Вама баш рекао лично?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па рекао је и мени.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: У којој прилици?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Било је јако пуно прилика где сам се ја сретао са Миланом Девчићем, која је то тачно прилика, али углавном је он рекао да је он командир милиције и то смо сви у селу знали да је он командир милиције.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: А у ком периоду?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па у периоду када је основана та полиција, нисам сигуран, милиција односно нисам сигуран да ли је одмах у почетку он био командир јер нисам ја ни могао то знати, него када је, када су била минска поља пред оно што је претходило тим минским пољима је било то да је запаљен погон творнице „Борово“ у Ловасу и у том моменту су из, од смера те творнице три возила са људима у униформама Душана Силног дошли и дошли су пред милицију и рекли су „ево гле шта су нам усташе направиле, запалили су творницу“, онда им је тамо Милан рекао „ма ајде немојте причати то сте сами урадили“.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Значи да Ви не знате тачан период када се оформила станица милиције у Ловасу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Оформила се истог момента јер су мени рекли да треба ићи пркључити струју и да ће то бити зграда у којој ће бити милиција.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Па добро, а друго је биће милиција, али не знате када је била, да ли знате када је постала милиција?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па не могу вам ја сада о датумима тачнима причати, па нисам ја био у организацији тога да би вам ја могао причати сат и време кад се то догађало.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: А шта је овај Милан Воркапић био тада тамо?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Милан Воркапић је био присутан у селу да.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: А шта је био он тамо?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Е не могу вам рећи тачно шта је он био, коју је он функцију имао ја не знам.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Како је био обучен да ли је носио војну, полицијску?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Био је обучен у сиво маслинасту униформу.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Милорад, извините, Милорад Воркапић? Ја сам побркао имена.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сада не знам, један од Воркапића је погинуо на Економији мислим да је то био Милорад.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Е шта је он био у селу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Не знам шта је био у селу, он је тај дан дошао у село, они су били уствари нису били присутни читаво време у селу када је био напад на Ловас, онда је дошао у село и онда је сутрадан валда у чишћењу Економије или већ како би то се назвало, мислим да је он сам себе убио са бомбом, ако се ради о Милораду, мислим да је то Милорад био.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да, немам више питања. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље, од бранилаца, изволите.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли можете да нам набројите имена Ваших сусељана са којима сте разговарали о догађајима у Ловасу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ако сам разумио имена мјештана са којима сам разговарао о догађајима у Ловасу?

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Јесте, у Загребу када сте се виђали у Загребу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па овако могу вам рећи само једну ствар, нас је било у Загребу јако пуно и ми на тим скуповима када смо се ми

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

састајали знало нас је бити и по 30-40 тако да вам ја понаособ сва имена не могу наводити.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли можете макар неко име да нам кажете?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па углавном ми смо имали у то време основано своје седиште фирме у Загребу, у Задружном савезу Хрватске и ту смо се ми знали окупљати као радници Задруге Ловас, ту је био Адам Рендулић, ту је био Тадија Брковић, ту сам ја знао доћи, ту је знао доћи Миле Кесер и многи други радници наше Задруге.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли знате колико је погинуло на тзв. минском пољу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сада не могу вам точно вам број не могу рећи, мислим да је погинуло да ли 18 или 21 особа не знам точно.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли можете да нам кажете да ли знате њихова имена?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па ја знам имена само сада што се треба свих присјетити, на минским пољима мислим да је погинуо чекајте мало морам сад размишљати, нисам ја прави попис Тома Сабљак, само мало чекајте, како се презива овај Краљевић Имра или Ива или како су га звали он је се наводно бацио на мину први, а многи пазите ја би сада морао стварно размишљати немојте ме сада питати, ја би то морао узети и сложити списак да би вам могао одговорити сва имена за која знам који су погинули у Ловасу.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Када сте напустили двориште земљораничке задруге, 17. или 18.?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам напустио, мислим да је то био 17. навечер, пред мрак нас је Љубан Деветак издвојио и одведени смо у кућу Милића Филипа да преноћимо.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли сте Ви уопште седели на тим клупама?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: У Ловасу у дворишту?

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Јесте.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја вам сад више не могу рећи да ли смо ми седели, мислим да смо стајали испред тих клупа, стајали смо после да ли су људи седели немојте ме питати, ја сам изашао ван.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли се сећате ко је био у Вашој близини?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: А јој ко је крај мене стајао, ја вам сад у овом моменту стварно не могу рећи ко је стајао, до мене ко је стајао не знам, не знам, једноставно не могу се сјетити.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Кога сте од ваших мештана видели у дворишту тада?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Све су били наши мјештани, било нас је, а колико нас је било, било нас је у три врсте, ја вјерујем да нас је било сигурно једно стотину, можда и више не могу рећи сада точно колико нас је било.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли знате неко име?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па био је Мата Мађаревић, био сам ја, био је Ивица Богат, био је Фрањо Дошен, био је мислим имена знам доста.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Хвала немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље од оптужених, изволите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добар дан Стипе.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Добар дан.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Стипе молио бих те само укратко нисам најбоље разумио у којој висини и на којем месту ти видиш да полицајци воде браћу Павлић?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам, да их изводе из подрума или?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, тај први дан када ти долазиш у село је ли то било 11.10.?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Видио сам их да их воде на самом оном успону испред старе школе, односно цркве.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи још нису дошли ни у раван од попове куће, реци ми молим те од тог места где си ти њих тада видео па до дворишта те радионице, колико је далеко где си ти био 17. како кажеш заточен?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па овако, то је далеко од неких 300 метара отприлике.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реци ми, је л' си приметио ти људи, то су ти полицајци, не знам још кога си поменуо да су водили браћу Павлић, да ли су они њих водили са оружјем? Прецизизније да ли су браћа Павлић носила некакво оружје са собом?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нисам видео да су носили оружје, не могу рећи, то нисам видео, нити сам могао видети, ја сам видео њих, али оружје нисам видео да су носили.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Углавном ти си проценио ако сам ја добро схватио да су они њих водили од њихове куће јер њихова кућа одатле мање је удаљена него што је до задружне радионице, је ли тако?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да точно.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала. Реци ми само Стипе укратко кад си долазио тај дан, значи 11.10. до те зграде полиције, како си сам рекао, да ли си приметио негде путем тенкове присутне у селу и где?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нисам, на том потезу нисам приметио ниједан тенк у селу.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли си приметио можда тенк преко пута, према школи од те зграде полиције?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нисам ни то приметио.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јеси приметио касније да је било тенкова?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Тенкове сам видео касније у селу, то сам видео, било их је који су се чак возили, по мојој улици су прошли, био је тенк доле на излазу из села код овога, како се презива, Кризманића тамо то сам видео.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, хвала.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: И видео сам тенкове према млину сложене.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реци ми молим те да ли знаш која је кућа од Девчић Бранка, оног лимара што је био?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Кућа од Девчић Бранка знам која је, нормално да знам која је, то је прије старе куће Девчића кад су се спустили доле низ централу.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је та кућа близу полицијске станице?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да, она практички се граничи с полицијском станицом у то време.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У то време? Да ли си некад одлазио у ту кућу по било којој потреби у то време?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: У то време ја нисам у ту кућу одлазио.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А да ли си пролазио од полицијске станице доле према Бежанији крај те куће?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па не знам да ли сам у то време пролазио, углавном што сам пролазио према Бежанији, пролазио сам цестом.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Доле цестом? Добро, да ли си, обзиром да по теби да ли се са ћошка ту од те куће низ степенице кад се иде на цесту може оком видети та кућа?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нисам разумео, понови поново.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли се добро може видети улаз у ту кућу од Девчића са ћошка где од полицијске станице силазиш низ степенице?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: У улазу у ту кућу не знам да ли се са ћошка може видети од полицијске станице, мислим да се не може видети, јер ту је мала кривина.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, хвала, значи не можеш да видиш? Ако сам добро разумео, ти си рекао да си 18. негде око 8:30 и 09 часова видео колону која је одлазила из села према тој тамо детелини где се десило наводно минско поље, експлозија и тако даље, па си после говорио о браћи Павлић и овом Лукетићу, али нисам разумео ко је, мислим да је Анте, ако сам добро разумео?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Анте Лукетић.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте. Где си ти њих видео у то време?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам у то време био испред полиције, испред територијалне те милиције и њих су изводили из месног уреда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ко их је изводио да појаснимо ово до краја, да ли знате Ви ко их је изводио?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Не могу ја Вама те људе, ја те људе не могу препознати, нисам ја њих познавао све, углавном били су мислим у униформама „Душан Силни“.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реци ти да ли се сећаш у колико је то било сати, после колоне 'ајде?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Тешко бих се могао сетити колико је то било сати, могло је бити негде половина дана, да ли је мало после, прије, не могу стварно рећи.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли су то били неки дубоки послеподневни сати или је то било око подне или пре подне?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нису били дубоки послеподневни сати, јер је видљивост била, јако се добро видело, мислим баш је било оно видело се.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Колико је то било после рецимо проласка те колоне?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па јој, то је било, па било је после проласка те колоне прилично, прошло је времена доста колико ја знам. Колона је ишла ујутру релативно рано је ишла из задруге. Мислим да је могло бити око 08 сати, јер знам ја сам био пред том милицијом, колона је ишла ван и

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

онда ме је још, дошао је покојни Божо Велемировић и каже „ајде ти код мене у двориште, немој то гледати“.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је могло проћи више од 4-5 сати од проласка колоне?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја стварно не могу говорити о том времену да ли је могло или није могло проћи, не знам, ја не могу сад колико је то времена прошло.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Деветак, чули смо, немојте да инсистирате ако човек не може да се сети.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Знам то што сам видео то сам видео, али нисам гледао на сат, не знам које је време, стварно не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Углавном рекао си да то није никакав сумрак био, дубоки поподневни сати, је ли тако?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја сам јако јасно видео кад су људи изашли ван, стварно се видело, видљивост је била добра.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала, у реду је. Реци ми молим те да ли знаш која је зграда где је била кафана ова „Ресова“ како смо је звали, село?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: „Ресова“ кафана?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Је л' то преко пута ове станице полицијске и Боже Велимировића кућа?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да, „Три друга“, „Ресова“ кафана.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нисам разумео шта си ме хтео питати.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Знаш тачно у којој се згради ради, где је била „Ресова“ кафана, то сам хтео да питам?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Знам где је била „Ресова“ кафана, у његовој кући је била.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реци ми да ли си приметио, обзиром да си био до дванаестог месеца у Ловасу кад је ту отворен некакав кафић или кафана, свеједно како и да ли је била отворена?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да, била је отворена кафана и то чак и прије дванаестог месеца је била отворена кафана.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је била отворена пре минског поља?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: То не могу рећи, сигурно не могу се сјетити да ли је баш пре минског поља била отворена не знам, не могу рећи.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли уопште можеш да тврдиш да је већ у десетом месецу била отворена кафана?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Деветак, три пута понављате једно те исто окрећете.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Могу само рећи да је била отворена онда кад су дошли резервисти из Беочина, ти то можеш боље знати кад су они дошли и кад је то било.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала, довољно и то ми је битно госпођо, зато што чули сте јуче колико лажу, да не бих морао Ресову жену да предложим као сведока.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље. Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Молио бих те Стипе ако можеш да покушаш да се присетиш да ли сам још нешто ја говорио у том обраћању на којем си ти био у Дому културе, осим што си рекао?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па твог говора стварно не могу се сјетити, углавном знам, то је остало мени, а вероватно и свима упечатљиво јер ти си се представио као такав, да си ти сада командир, да си ти директор Задруге, а све друго не могу се сјетити.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Само те питам да ли се можеш још нечега сјетити, па бих те ја питао да ли се сећаш конкретно да ли сам рекао да је проглашена војна управа у селу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Не могу се сјетити да си то рекао.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли се можеш сјетити да сам рекао да је уведен полицијски сат у селу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: То мислим, не знам да ли си то тада рекао, а чињеница је полицијски сат је био уведен то смо знали сви, а откад не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Немам више питања, имам само примедбу. Исказ сведока у вези тог мог обраћања у селу је делимично тачан, међутим, тачно је и оно што сам рекао у својој одбрани да нисам спомињао да сам главни газда него да сам постављен за цивилног команданта села и све остало друго што сам рекао и неистина је да сам се попео на позорницу, уосталом и други су приметили. И имам још једну примедбу, претпостављам да је Стипе помешао, 17.-ог ја их нисам извео као радни вод из задружне зграде, а обишао сам их код Милића у кући, то је тачно и тад смо се и видели, а ово није тачно. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Даље?

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добар дан. Реци ми Стипо када си ти мене видео први пут у Ловасу након тог ослобођења Ловаса, како год?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Не могу ти тачно рећи кад сам те тачно видео, Милана сам видео то знам, сигурно с њим сам се срео, а тебе када сам први пут видео стварно не могу рећи.

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: После кад си ме виђао, како сам био обучен да ли се сећаш, да ли сам био у цивилу, униформи и каквој униформи?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па био си у униформи, да ли је то била униформа сад више не могу тачно да си представим, мислим чак нека униформа од милиције, сад каква не могу тачно представити то.

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реци ми да ли си тада приметио на мени неку ознаку, неки чин или тако слично томе?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Не нисам приметио чин, искрено говорећи чинове слабо познајем.

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реци ми, пошто си рекао да ти нико није био из фамилије, је ли тако, да ли си мислио на ближу фамилију или даљу, али ево твоје супруге брат рођени Мирослав Перичић, реци ми кад је он постао припадник МУП Хрватске, да ли је то била деведесета година или пред почетак самог сукоба?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Искрено говорећи ја знам да је он био у, да је он у полицији био, а од кад је био, кад је он почео радити у полицији не знам.

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Не знаш? Имам примедбу госпођо председнице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците?

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да се ја овом сведоку никад нисам обраћао нити сам му ишта наредио нити сам му се представио као некакав командир у неком периоду, како он то наводи у овој изјави и мислим да је био

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

малициозан рекао бих да је човек инструкисан пошто у неким изјавама, у једној изјави 1992. године није спомињао ништа поводом мене и тако даље. Видим да се сад много тога сећа и сматрам да не говори истину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо даље. Изволите.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Добар дан желим свима. Стипо, добар дан желим. Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Добар дан.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Истина је ово да смо ти и ја били радне колеге и пошто си ти скроман човек људски и коректно је да ја кажем да сам финесе нашег заната учио и научио од тебе, је ли тако било?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Добро, ми смо се познали и истраживали.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Моје питање, имаћу само пар питања врло кратких. Можеш ли се сетити, с обзиром на протек времена ко је био у тој екипи где си ти био за одржавање воде, струје и агрегата у десетом и једанаестом месецу? Ако можеш да се сетиш да побројиш само 4, 5 људи?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Чекај само мало, у екипи у којој су са мном радили те послове или који смо били у кућу одведени?

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Који су радили те послове?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па углавном са мном су били присутни електричари, а то је био.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Јосип Кесер.

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Кесер, то је био Кризманић, то је био Кувеждић, не могу се баш свих сетити, углавном то су били електричари који су са мном радили.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Да ли је врло често с вама у друштву, тј. с нама био и Палијан Адам?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Мислим да је и Адам Палијан био, мислим да је и Адам Палијан био.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Туно Лутровић?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Није толико био присутан бар колико ја знам.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Туно Лутровић је ли си га виђао?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Туно Лутровић он је био на неки начин задужен, он је водио рачуна о бријању, централном бријању у тој згради где је била постављена милиција и то он је углавном о томе водио рачуна.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Да ли је неко од побројаних људи које смо ти и ја побројали страдао у десетом и једанаестом месецу 1991. године?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ти људи који су са мном радили, колико знам није нико страдао, једини случај што се догодио је био, био је Кризманић Драган који је био практички на минска поља вођен и преживео је, отишао је кући и онда су га пустили кући и водили су га, они су рекли на неки присилни рад, сећаш се тог момента и ти сам, ја сам био пред станицом милиције и онда је Драган мени се обратио „Стипо, па види ови ме воде, а требам се вратити“, а онда си у том моменту ишао преко из тамо из „Бима“ према месном уреду и ја сам онда тебе сазвао и рекао „Милан, па тај немој ти људи ће нам требати“, рекао си да те људе скупим да радимо око тога и онда си ти рекао њима да га оставе да он треба ићи мени на располагање.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Добро. Стипо, кажи ми ако можеш да се сетиш, какав је мој однос био као човека у тим временима према теби и према овим људима са којима сам ја највећим делом и сарађивао?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Што се мене тиче и мога односа с тобом ја нисам имао неких проблема, ја не могу ту причати о неком односу, у једном наврату си био, сећаш се оног момента кад сам ја питао, не знам како се звао тај, је ли он био капетан или пуковник требали изаћи из села од мог нећака супруга, од мога шогора супруга, па кад нису изашли ван села па сам се ја упутио према њему да га питам због чега их не пусти, у том моменту си се ти нашао иза мојих леђа онда си ми мало био рекао да ја шта се ја петљам у то, због чега скидам твој углед у очима тог човека.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Добро. А сад бих те молио ако си у могућности да кажеш да ли си приметио код мене изванредан страх с обзиром на дешавања поготово у десетом месецу, али бих те молио ако моћеш да кажеш искрено?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Види овако Милане, ја нисам могао гледати и размишљати о туђим страховима, јер сам имао сам превише тога терета на леђима јер сам водио рачуна о деветоро деце и фамилији, тако да нисам могао.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: У реду, хвала. Кажи ми, пошто си данас у својој изјави врло често мене спомињао, највећим делом си време проводио између осталих и уз мене, да ли си имао прилике да видиш да сам се ја према некоме од наших мештана нечовечно понео?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па преда мном то ниси направио, то не могу рећи. Да ли си се понео, то не знам, али преда мном ниси. Но, међутим, било је ситуација кад сам ја мало био, неке ситуације кад су се одређивала којекаква дежурства у територијалној одбрани, кад се одређивао да мора одређена особа, односно жена доћи ту ноћ кувати нам кафу и тако, то ми је било мало.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Добро. Стипо, кажи ми, пошто си са много наших мештана хрватске националности разговарао, да ли си од било кога чуо да сам ја извршио неко кривично дело злодело, односно убиство?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нико ми није то рекао да си ти особно извршио неко кривично дело нити сам ја то шта видео.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Хвала лепо. Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље. Изволите.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Господине Павличићу, хтео бих само ако знате и ако сте чули или било шта да ли можда знате колико је у Ловасу опљачкано или нестало или украдено моторних возила?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја знам да у Ловасу, ја не могу Вам рећи број возила колико је у Ловасу опљачкано или нестало, али знам да су углавном сва возила која су била цивилна практички одузета и трактори и све остало.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Имам за сведока пар питања. 17. октобра 1991. године увече када сте улазили у задругу, да ли су вас нишки специјалци опљачкали, да ли су вам узели лична документа и драгоцености?

Сведок СТЈЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Мени особно нису узели ништа нити сам имао уз себе тада неке документе.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: А другим вашим мештанима који су били са вама који су улазили у задругу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Прије мене ушло је њих пуно, да ли су им нешто узели или не ја Вам не могу рећи, ја то нисам видео.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Кажите ми, ја нисам добро разумео, па то замолио бих да ми објасните. 18. ујутру Ви сте видели колону када је кренула из задруге према тзв. минском пољу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Да, ја сам видео колону да излазе из задруге и кренула је доле према, како ми то зовемо, центри.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Кажите ми да ли је то та нишка војска која је уводила у ову задругу мештане?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Колона је ишла, у средини.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ишла је војска, сад ту је било разних униформи, ја не могу вам рећи ко је све ту био присутан.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Ја Вас питам да ли је то иста та војска у истим униформама која је била 17.-ог увече на пријему у задругу мештана, да ли је то иста та војска и 18. ујутру извела мештане из задруге?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Нисам добро Вас разумео, јако се слабо разуме, а ако питате да ли је та иста војска ишла са мјештанима из задруге.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Војска која је 17.-ог увече.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало да појаснимо Ваше питање. Оптужени Вас пита да ли су то ти нишки специјалци које сте видели 17.10. били 18.10. у тој пратњи Ваших мештана?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја нисам препознао тачно те људе који су били у пратњи наших мјештана. Ја сам ту колону видео кад је колона пришла мало ближе искрено говорећи обраћао сам пажњу више на људе који су били у колони и видео сам пар људи који су били стварно у јако лошем стању и у том моменту је мене мештанин Божо Велимировић послао и ја сам ушао у његово двориште и нисам више то могао гледати.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Кажите ми, малопре сте кренули с одговором да сте видели више различитих униформи?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Мислим да је било више различитих униформи, нисам обраћао пажњу који су то људи били, који су пратили те мештане. Углавном, са обе стране је ишла по једна колона војника, а који су војници били, да ли је било мешане униформе или не, ја то сад не могу рећи.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: А ко је био на челу колоне, да ли сте видели то, која војска, какву је имала униформу?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Оно што сам ја запазио, запазио сам посебно што ми је остало упечатљиво и зато што сам запазио то сам видео Марка Видића, једног мог мештанина који је био стварно у грозном стању.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Не питам, ја Вас питам за војнике?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: На челу?

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Да.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја на челу нисам видео војнике, ја сам видео са стране војнике.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље да ли неко има питања? Изволите.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адв. МАРИНА КЉАЈИЋ: Пуномоћник оштећених. Имала бих за Вас неколико питања. Рекли сте да је у Вашу кућу да су дошла двојица и да сте били истерани из куће, након тога да сте видели да је у кући све преврнуто. Имате ли сазнања да се то и другим мештанима Ловаса дешавало?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Имам сазнање да је тај дан кад су била та такозвана „минска поља“ да је тада једна група и то углавном су били колико сам чуо од мјештана то субили углавном припадници „Душана Силног“ те бригаде, да су они ишли од гробља кроз село и да су малтене улазили у куће и да су људе на неки начин неке тукли и тако, пљачкали, то такво сазнање имам које сам чуо од мјештана Ловаса.

Адв. МАРИНА КЉАЈИЋ: Питања бих Вас сад, да се вратимо на период пре 10.10, пре напада на Ловас, много Вам је питања постављано у вези Кризног штаба, у вези тога да ли је било припадника мештана у Збору народне гарде у хрватској полицији о тим стражама. Реците ми за то време док је био тај Кризни штаб, док су били ти људи који су са оружјем држали страже, колико је српских кућа опљачкано?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Па ја не знам да је нека српска кућа опљачкана, знам само да је било тако од појединих мештана можда назнаке да би требало видети да ли Срби имају оружје, да ли Срби су наоружани и да је тада био чак један наш мјештанин који је рекао „не, они су становници нашег села и њих не сме нико дирати“.

Адв. МАРИНА КЉАЈИЋ: Да ли је неко од њих затваран, хапшен, привођен?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Ја не знам да је неко из Ловаса од Срба хапшен и привођен у то време.

Адв. МАРИНА КЉАЈИЋ: А реците ми молим Вас какву су, да ли су икакву функцију у селу и чиме су се бавиле Марија Фишер, Цецилија Бадањак, Катица Балић, шта су те жене биле?

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: То су биле обичне жене домаћице, никаквим се оне посебним функцијама, колико ја знам, нису бавиле, биле су католкиње, изражене католкиње и то је то што ја знам о њима.

Адв. МАРИНА КЉАЈИЋ: Хвала Вам, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Господине Павличићу, захваљујемо Вам се што сте се одазвали да сведочите.

Довршено сведочење.

Одјављујемо се са Жупанијским судом у Загребу.

Сведок СТЕПАН ПАВЛИЧИЋ: Хвала Вама. Довиђења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ћемо да прочитамо нека писмена из предмета и да одлучимо о овим доказним предлозима које смо имали до сада.

ЧИТАЊЕ ПИСМЕНА

Чита се.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

- извештај из казнене евиденције за оптуженог Миодрага Димитријевића Полицијске управе Крушевац од 24.01.2012. године,
- извештај из казнене евиденције за оптуженог Милана Радојчића Полицијске управе Нови Сад од 26.01.2012. године.

На основу чл.395. став 3 и 4 ЗКП, у вези чл. 368. тачка 1 ЗКП,

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈАЈУ СЕ доказни предлози:

- бранилаца оптужених Деветака, Девчића, Радојчића, Миодрага Димитријевића, Влајковића, Јована Димитријевића, Косијера и Стевановића и доказни предлози
- оптужених Крњајића, Миодрага Димитријевића, Влајковића, Косијера и Николајидиса истакнути на главном претресу од 17.01.2012. године, на главном претресу од 20.02.2012. године и у поднесцима оптужених,

јер се појединим доказним предлозима не наводе конкретне чињенице које су предмет доказивања, у смислу чл.83. ЗКП, предлаже утврђивање неспорних чињеница, понављају се предлози за испитивање сведока који су већ испитани, а не наводе се нове чињенице, предлаже се испитивање сведока који не би могли бити испитани због објективне немогућности услед смрти или болести, предлаже извођење незаконитих доказа или предлаже утврђивање чињеница које су у довољној мери расправљене, за поједине сведоке се не наводи чак ни име, презоме, адреса, те извођење ових доказних предлога је усмерено на одуговлачење поступка.

ОТКЛАЊА СЕ извођење доказа саслушањем сведока Мирјане Миловић по предлогу оптуженог Александра Николајидиса, јер се не наводе конкретне чињенице које су предмет доказивања, у смислу чл.83. ЗКП.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја ћу укратко да образложим због чега се веће одлучило да одбије ове доказне предлоге које смо имали и на претресу и у писменим поднесцима.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адвокат у то време Бранкица Мајкић, бранилац оптужених Деветака и Девчића, а после су ти предлози поновљени од стране бранилаца који су наставили да бране, предложила је вештачење телесних повреда Ђуре Антоловића. За Ђуру Антоловића према наводима оптужнице, да је повређен 1991. године, нема, не постоји никаква медицинска документација везано за те повреде, нити је уопште постојала у то време документација да му је издата, па према томе, у том смислу ће суд ценити ове наводе оптужбе, вештачење је немогуће.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Судија, ја се извињавам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Изјавили сте да смо ми те предлоге подржали на неки начин, значи браниоци који су наставили. Молим Вас само да ми кажете, када смо то и на који начин урадили?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја молим да ме не прекидате док не завршим ово и то је било прошли пут на претресу.

Документација о спровођењу Марка Грчанца војној пошти Шид, на крају је завршио у Бегејцима, да се прибави. Ова чињеница је апсолутно неспорна чињеница, није уопште потребно прибављати такву документацију. Чак је и читањем исказа сведока Марка Грчанца утврђено и да је био у логору у Бегејцима и под којим је бројем тамо био заведен и у ком периоду.

Тражена је према овом предлогу, допуна налаза вештака војне струке о затворима у Ловасу. Таква допуна, по налажењу већа, уопште није потребна, вештак се о томе изјашњавао, а по налажењу већа, овде се ради о фактичком питању.

Затим је тражена допуна налаза вештака војне струке у правцу, да ли је постојало минско поље на месту где се десила трагедија. Ја мислим да је ова чињеница потпуно неспорна, нико никада није у овој судници оспорио да на месту где се десила ова трагедија, да није постојало минско поље.

Затим где се налазе минска поља која је поставила Друга бригада. Потпуно је ирелеватно где су се налазила друга минска поља, која је поставила Друга бригада. Чули смо, односно прочитали исказ сведока, сада покојног Радомира Савковића у вези тога, да су на четири локације, имамо писмену документацију.

Затим се предлаже графолошко вештачење борбеног извештаја од 18.10.1991. године. Сви ови документи су добијени из Војног архива преко Војнобезбедносне агенције и када би сада кренули сваки од ових докумената да одређујемо вештачење, вештака графолошке струке, сви ови борбени извештаји и уопште целокупна писмена документација биће оцењена од стране суда, у склопу других исказа и у склопу других доказа и у том смислу биће оцењен исказ сведока Славе Стојанова, везано за ову околност да он ту нешто није потписао.

Имали смо предлоге адвоката Градимира Налића, браниоца оптуженог Радојчића, да се обави вештачење од стране вештака судско-медицинске струке о узроцима смрти свих ових жртава које су означене у оптужници, па се у том правцу оспорава да је за нека лица непознат узрок смрти, наводе се Палијан Иван, Ивица Краљевић и тако даље. Што се тиче ових лица која је бранилац оптуженог навео, она уопште нису везана за оптуженог Милана

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Радојчића, јер то се ради о догађају на минском пољу. Такође и друга лица за која је непознат узрок смрти, такође су лица која су страдала према наводима оптужбе на минском пољу и сви узроци смрти који су овде, који су дати и уз сагласност странака прочитан налаз вештака Анте Блаженовића, су потпуно неспорни у смислу да је ексхумација рађена после шест година, и ако за неко лице није утврђено на који начин је страдало, онда то је у то време после шест година потпуно логично да када иструну мека ткива, да не може да се утврди узрок смрти. А везано за ова лица која су страдала на самом догађају везано за минско поље, суд је утврђивао преко сведока, ко је био ту од присутних лица на минском пољу и потпуно је неспорно, или су страдали од пушчане паљбе или су страдали од дејства експлозивне направе.

Затим се предлаже прибављање дванаест бележница службених Александра Васиљевића. Овај сведок је саслушан у суду, он је начелник Управе безбедности Савезног секретаријата народне одбране, не знам шта би Александар Васиљевић, што би његове бележнице биле интересантне за оптуженог Милана Радојчића и наводе оптужбе који се њему стављају на терет. С друге стране, не наводи се која чињеница треба овим бележницама да се докаже и потпуно је нејасно, шта бисмо доказивали са бележницама начелника Управе безбедности.

Затим се од стране браниоца оптужених Димитријевића и Влајковића, адвоката Борис Зорка предлаже поново саслушање сведока Живана Стојковића на околност састанка 17.10.1991. године и издавање задатака. Ја мислим да поновно саслушање апсолутно није потребно, сведок Живан Стојковић се изјаснио везано за ове околности, тако да је непотребно саслушавати га поново.

Затим се предлаже ново вештачење војно ради утврђивања система командовања у Ловасу, претпочињавања, претреса терена, борбене и одбрамбене радње, карактер личног дневника и тако даље. О свим овим околностима се изјаснио вештак војне струке. А у вези примедби које је овај адвокат истакао на главном претресу, везано за налаз и мишљење вештака, веће сматра да те примедбе не стоје, вештак војне струке може само да се изјасни, како је то било по правилима струке. Фактичка питања ће ценити веће. Не може вештак војне струке да пресуђује, шта се конкретно тамо дешавало, зато смо и саслушали двеста сведока да бисмо утврђивали фактичко стање. А видели смо да много тога није било по правилима војне струке. Према томе, утврђивати како је то по правилима војне струке је потпуно беспредметно даље.

Адвокат Гордана Живановић предложила је да се прибави обавештење ВБА од 16.10.2008. године са изјавом Миодрага Димитријевића. Сматрам да је овај доказ незаконит доказ, било каква изјава било кога од оптужених дата у неком писменом поднеску, не може се користити као доказ у поступку.

Адвокат Бранислава Фурјановић је предложила да се прибаве изводи из матичне књиге умрлих за сва ова лица. Суд сматра да је овај доказ за све жртве, суд сматра да је тај доказ апсолутно непотребан, јер се време смрти

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

и чињеница смрти свих ових жртава у оптужници су могли да се утврђују само на основу изјава сведока, па према томе, пошто су ти сведоци били у судници, бројни чланови њихове фамилије, људи који су скупљали лешеве, онда је то у овом поступку довољно расправљено.

Затим је адвокат Бранислава Фурјановић такође имала овај предлог вештака патолога, прибављање фотоелабората, зубни статус и тако даље, то сам већ образложила зашто је одбијено.

Затим је стајао предлог да се прибаве снимци Б-92 и ХРТ-1 о догађајима у Ловасу, ради оцене исказа сведока. Сматрам да је то један потпуно бесмислен предлог, имамо двеста сведока, да ми сада на основу снимака телевизије Б-92 и Хрватске телевизије – 1 веће оцењује исказе на основу тога.

Оптужени Жељко Крњајић је предложио да се прибави потврда Новосадског корпуса од маја 1991. године да је био мобилисан. Овакав један доказ потпунок је непотребан, утврђивање ове чињенице, нема никаквог значаја за оно што се њему ставља на терет. Суд чак може и да прихвати ово као његову одбрану да је тачно да је био мобилисан у мају 1991. године.

Потврда од Комисије за размену да је Савић Бранко у осмом месецу 1991. године, да је Савић Бранка ухапсила гарда у Ловасу. То да ли је Савић Бранка ухапсила гарда у Ловасу, то је потпуно ирелевантна чињеница, веће је овде утврђивало, да ли је на дан напада било хрватских оружаних снага у Ловасу.

Саслушање супруге Томислава Шелебаја шта му је рекао 10.10.1991. године. Сведок Томислав Шелебај је саслушан на претресу, о томе се изјаснио, а сада да саслушавамо чланове његове фамилије, шта је он рекао Томиславу Шелебају веће сматра да је сувишно.

Оптужени Миодраг Димитријевић у својим писменим поднесцима од 16.01.2012. године и 24.01.2012. године тражио је да се позову поново неки сведоци и да се врши њихово суочење, углавном је то Ђокић Ратко, Душан Лончар, Вељовић Градимир, Грујић Драган, па да се он суочава са Ђокић Ратком, Перић Дарко да се суочава са Ђокић Ратком и тако даље, да не набрајам, има у писменом поднеску, углавном се сви ови предлози за суочење своде на околност, каква су била командна овлашћења оптуженог Миодрага Димитријевића. Веће је у овом поступку утврђивало да ли је оптужени Миодраг Димитријевић наредио или није наредио, оно што му се ставља на терет. Пошто одбрана, његова одбрана покушава да докаже да он уопште није имао командна овлашћења у том периоду, ја сматрам да његова одбрана га може чак ставити у гору позицију уколико би се евентуално доказало да је он наредио.

Затим се предлаже саслушање Крсмановић Јована и Зечевић Милана о околностима ангажовања Драгана Грујића у Ловасу и Опатовцу. Сматрам да је то потпуно једна ирелевантна чињеница овде. Лице Драган Грујић ни на који начин није везано за ову нашу оптужбу и то неко посредно доказивање аналогно томе, да ли је оптужени Миодраг Димитријевић на тај исти начин био ангажован, имали смо доста сведока који су причали о оптуженом Миодрагу Димитријевићу и његовом ангажману.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Затим се предлаже поновно саслушање Ковач Марка, Драга Ромића, Ратка Ђокића и тако даље, не наводи се на које се чињенице ови сведоци требају саслушати. Ми смо ове сведоке саслушали у судници, сведоци сте сви да смо поједине сведоке саслушавали и по цео дан у судници.

Од Војног архива да се прибаве акти Друге бригаде – наредба од 07.10.1991. године, прибављена наредба, наредба од 10.10.1991. године - прибављена наредба, затим да се прибави редовни борбени извештај од 21.10.1991. године, све је то прибављено и постоји у списима и не знам зашто се поново тражи то прибављање. Затим да се прибави редовни борбени извештај Прве дивизије од 11.10.1991. године, то је прибављено и налази се у списима.

Даље се тражи да се прибаве неки други писмени извештаји, односно неки други акти Друге бригаде а не наводи се које чињенице би имале се доказивати тим извештајима. Суд је комплетну документацију, све што има, све што је имало од Друге бригаде тражио што је било релеватно за овај период и прибавио. Оно што није постојало у тим војним архивама, није могао ни да прибави.

Затим оптужени Миодраг Димитријевић предлаже да се прибави акт о његовом постављењу. Више пута сам ја и по службеној дужности тражила те акте, одговорили су ми да не поседују у тим својим војним архивама тако нешто.

Онда се тражи да се прибави писмено наређење оптуженом Дарку Перићу о доласку у Ловас. Оптужени Миодраг Димитријевић није навео од кога да тражимо то писмено наређење о оптуженом Дарку Перићу, чули смо да никаква документација није ни прављена у противдиверзантском одреду и наређење Дарка Перића о претресу терена, да се прибави та документација. Што се тиче ових докумената територијалне одбране Ваљево, од Војнобезбедносне агенције, од Војног архива такође је тражено да се ова документација добије. Одговор је био суду да не поседују такву документацију.

Што се тиче оптуженог Родована Влајковића, да се набави медицинска документација за три повређена из оружане пратње на минском пољу. Ја не знам од каквог је значаја ова чињеница за доказивање, за једног повређеног смо утврдили, то је оптужени Миодраг Димитријевић. Суд је по службеној дужности и прибављао ту документацију, што се тиче ова друга два повређена, оптужени Радован Влајковић не наводи ни име ни презиме ни адресу, ни од кога да се прибави, нити које чињенице треба да се овим доказују.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Није то Миодраг Димитријевић, госпођо председавајућа.

Адв. ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Рекли сте Миодраг, знамо да мислите на Јована.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Рекли сте Миодраг Димитријевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можда сам погрешила, за Јована Димитријевића. Што се тиче оптуженог Зорана Косијера, он је у свом писменом поднеску од 14.09.2011. године, а после је то поновио и на претресу, да се саслуша доктор Зозран Станковић. Нико од сведока овде није било једном речју

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

споменуо да овај човек било какве везе има са Ловасом, да је био у Ловасу, да је било шта вештачио, тамо. Чак и оптужени Зоран Косијер није могао да се изјасни, да ли га предлаже као сведока или као вештака.

Затим је оптужени Зоран Косијер тражио да се, предлагао да се саслуша Драгољуб Аранђеловић, за кога му је веће указало да има доказ да је покојни, он је ипак инсистирао да се он саслуша.

Затим је предлагао да се саслушају Лончар Душан, Славе Стојанов, Ковач Марко, Божидар Николић, Ратко Ђокић и тако даље. Сви су ови сведоци саслушани, детаљно испитани овде у судници. Не знам на које околности би се поново изјашњавали. Затим Суботић Славко, оптужени не наводи шта бисмо из исказа тог сведока сазнали, а при томе, нити је доставио адресу тог лица. Суд има информације и то писмену информацију, Војнобезбедносне агенције да се ово лице налази у Канади.

Затим се предлажу официри 46. партизанске дивизије да се саслушају, не наводи се који официри, којим именом и презменом, на које околности, о чему да се изјасне. Ми смо овде саслушали два официра 46. партизанске дивизије – команданта Божидара Николића и помоћника команданта за морално-политичко васпитање Марка Ковача. То је у току поступка смо утврдили када је стигла ова такозвана крагујевачка јединица и да за већину ових догађаја немају сазнања. Постоји целокупна писмена документација 46. партизанске дивизије. С обзиром да оптужени не наводи нити на које околности, да се саслушавају ти официри.

Затим помоћник команданта за безбедност у Другој бригади у првој дивизији, без навођења имена, презимена, потпуне адресе, нити не знам на које околности би ми њих саслушавали.

Вештак за минско-експлозивна средства, што се тиче тих минско-експлозивних средстава да се одређује вештачење, нема потребе. Прочитан је исказ Радомира Савковића, начелника инжињерије Друге бригаде који се изјаснио о постављеном минском пољу, војни вештак се изјаснио о минама, о врстама мина, тако да не знам коју бисмо чињеницу доказивали са саслушањем, односно одређивањем овог вештачења.

Што се тиче предлога оптуженог Александра Николајидиса да се саслуша Маријана Радочај, овај предлог би био основан, везано за оно што се њему ставља на терет, међутим, постоји објективна немогућност да се тај сведок саслуша. Суд је два пута позивао сведока-оштећену Маријану Радочај, оба пута смо добили извештај да је сведок имала операцију можданих овојница и да не може да приступи у суд, па ће у том правцу бити цењени наводи оптужбе, јер се само један сведок изјашњавао на ове околности.

Што се тиче саслушавања сведока Стојковић Горана, у ком се наводи да је главни за слање добровољаца из Панчева, не знам коју конкретну чињеницу би оптужени Александар Николајидис доказивао преко овог сведока.

За саслушање Диноћ Срђана његове супруге везано за околности боравка Снежане Кризманић у Ловасу, суд је саслушао сведока, не у Ловасу, у Панчеву, суд је саслушао Снежану Кризманић везано за дешавања у Ловасу, а шта је се дешавало у Панчеву и шта је она њима причала, то је

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

потпуно ирелевантно за овај суд и тужилац Вам и не ставља на терет све наводе шта је сведок причала да јој се дешавало у Панчеву.

Да се саслуша Марин Видић, не знам на које околности, оптужени није појаснио на које околности, шта је то што се њему ставља на терет, а што би Марин Видић могао да објашњава.

Да се за Мирка Јовића прибави од Трибунала његова изјава пред Трибуналом у Хагу. Сведок Мирко Јовић је саслушан у овој судници, не знам која конкретно чињеница би имала да се доказује прибављањем ове његове изјаве пред Трибуналом.

Да се прибаве извештаји о Хрватима погинулим и живима, да ли су припадали некој војној и полицијској структури. Потпуно је овај предлог ирелевантан везано за оне наводе који се Вама, Николајидис, стављају на терет. Што се тиче осталих других жртава, суд је у довољној мери расправио чињенице у том правцу.

Љубан Деветак је имао предлог Милорад Марковић да се саслуша на околност да је дана 18.10.1991. године био на састанку са овим сведоком у ПК „Митрос“. Ова околност је потпуно ирелевантна код чињенице да је оптужени Љубан Деветак у својој одбрани тврдио да је 18.10.1991. године био у простору задруге. Према томе, да ли је тог дана стигао и на неки састанак у Сремску Митровицу, није од одлучујућег утицаја за оно што се њему ставља на терет.

То су сви предлози. Да ли има неких нових доказних предлога?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја више немам ниједан предлог у допуну доказног поступка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А остали? Изволите.

Адв. МИЛОРАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Судија, ја с обзиром на околности, тражим рок да доставим евентуално нове доказне предлоге. Значи никада се нисам придружио доказним предлозима колегинице Мајкић и доказни предлози су стављени од стране адвоката који није имао право да поступа у том тренутку, те сматрам да је преурањено било одлучивати о предлозима одбране Љубана Деветака који нису ни изнети. Значи молим рок да се припремим за предмет и да евентуално доставим нове доказне предлоге. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље, да ли има неко?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ево ја предлажем изузеће читавог већа због чињеница да перманентно крши права на одбрану и то их фундаментално крши. Овде није разлог неусвајање ниједног доказног предлога, иако је то урађено на преварни начин, у ситуацији када нису постојали прави браниоци у овом предмету, у ситуацији када су после четири године, после три године суђења разрешени браниоци који су бранили до краја. Колеге су доведене у ситуацију овде што утиче на одбрану свих осталих, можда Вас чуди што ја то истичем? Надаље, нису разматрани ниједни од предлога који су били усмерени да се очува законитост поступка. Због незаконитости поступка, а нарочито кршења људских права браћеника у овом поступку су у овом поступку већ две Уставне жалбе усвојене. А када се тиче примедби на, што је најтежа можда овај по мени највећи разлог за изузеће овог већа,

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

је упркос томе што, односно тада када нисмо могли по старом Закону да по мишљењу суда оспоравамо кредибилитет вештака, то нам је тако јасно речено. Када се појавила могућност да га оспоравамо, ја сам га и оспоравао. Пред Већем за ратне злочине у Београду од стране Тужилаштва за ратне злочине у Београду одређује се војни вештак који је учествовао у сачињавању монографије „Сребреница-велика обмана“ и он овде вештачи као непрекривени ауторитет и неоспорени ауторитет. Ово је велико срамота за суђење за ратне злочине у Србији, ово је заиста без преседана посебно што је у питању једно веће које у себи има једног бившег војног, да тако кажемо, не знам шта је колега био, да ли тужилац, да ли судија и тако даље, који одлично познаје све финесе и за кога смо се ми веома радовали надајући се да ће овом већу које нема искуства у војним стварима, осим судског искуства које није мало и највеће је овде, значи ја тражим да се ово веће читаво изузме због тога што поступа супротно начелима демократије и принципима на којима је засновано суђење за ратне злочине – а то су принципи да се сазна истина, да се овај људи који су кредибилни за сазнавање истине тиме баве, а то свакако није вештак Антић, а ако треба још дубље да објашњавам у чему се састоји, не само да се он бавио само бродовима и чамцима, укључујући и партизанске подморнице на Дунаву, него се бавио и другим стварима, које човек није ни крио, па Вам је ставио у реферату тамо својих референци, а Ви то нисте читали. Ја стога тражим изузеће читавог већа и сматрам да ово представља насиље над правдом. У овом поступку су прво и другоокривљени више пута остајали без браниоца, нису имали одбрану. Веће је жмурило пред чињеницом да адвокат није адвокат Крстић и да нема рачун, па је председник већа одобравао том истом адвокату плаћање на рачун другог адвоката, да би после тога против њега поднела кривичну пријаву. Данас сте нам одсекли ноге у одбрани, искористили сте брзо увођење ЗКП у коме се по мојој оцени, а то имам право као бранилац, ни веће ни нико у судници није снашао, искористили сте поверење колега да испитате практично без браниоца поново по новом, да тако кажем, по новој оптужници, по измењеној оптужници, да испитате окривљене, да их суочите, да уведете сведоке које сте службено предложили, између осталог у време када је важио стари ЗКП, па сте тиме пренели и сва ограничења тог ЗКП овде, али на њих нисте обраћали пажњу. Значи, не може се судити за ратне злочине у Србији заснивајући се на налазима и мишљењима вештака који су сами по себи спорни, који овде пред судом лажу у погледу свог капацитета пред Хашким трибуналом, јер је то неистина, ми смо то све оспоравали, све је то веће могло да провери. И на крају крајева, ја сам Вама скренуо пажњу пре неки дан и замолио сам веће да интервенише. Од почетка овог суђења се интерактивно објављују на „ВЕБ“ сајту Фонда за хумнитарно право искази свих окривљених и свих сведока, чиме се контаминирају сви сведоци, уноси се, односно руши се начело права на фер суђење и остало, Ви то данас нисте ни на који начин прокоментарисали. Данас је пред нама поново био сведок који је могао бити контаминиран тиме и већ само то је довољно. А нарочито, овај тешке околности овога читавог случаја, није тешко доказати када је у питању Ваш понашање, госпођо председнице, значи преко четиристо страна транскрипата смо до сада издвојили у којима се ово веће сукобљава са одбраном на овај или онај начин, врло често поводом безначајних питања, да

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

би прекинуло одбрану, деконцентрисало и тако даље. Без преседана је да се поступак овакав започне саслушањем тринаесто и четрнаестооптужених и завршава поново на тај начин што окривљени, прво и другоокривљени немају браниоце и због тога ја мислим да се ово веће мора изузети, не тражим од Вас никакву радњу, осим тога да урадите оно што се по закону каже, када се тражи Ваше изузеће, а то је да овај предлог пренесете даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите тужилац поводом захтева за изузеће, шта каже.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Сматрам да је захтев за изузеће потпуно неоснован. Разлози који су наведени у захтеву за то изузеће, су најблаже речено, крајње некоректни и ниједна од изнетих примедби као околност за изузеће, не стоји и стога се противим предлогу одбране за изузеће овога већа.

Веће доноси

Р Е Ш Е Њ Е

На основу чл.41. став 4 ЗКП, **ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за изузеће поднет од стране браниоца опт. Милана Радојчића, адвоката Градимира Налића.**

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овај захтев за изузеће се одбацује, јер не постоји ниједан законски разлог нити су пружени неки докази, нити може да се тражи изузеће због одлука већа у процесном смислу да су одбијени доказни предлози и због других ових ситуација које смо чули. То су све одлуке већа, суд је овлашћен. Једнога дана ћете имати право жалбе на све одлуке. Због одлука већа, председника већа у овом поступку, процесних радњи, то није разлог да се тражи изузеће. Постоји разлог ако се сумња у непристрасност, нисмо чули ниједан законски разлог у том правцу, него због одлука.

Других доказних предлога? Изволите.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Имам ја, пошто нисам завршио, нисам очекивао овако, ја понављам све доказне предлоге, али Вас молим да ми кажете, колико ћете ми дати времена да ја њих ближе образложим, пошто кажете да сте неке одбили зато што нису били довољно образложени, а неке сте одбили и зато што се не односе наводно на мог брањеника, па ево ја желим да Вам један по један поново образложим и сматрам да сте сада погрешили, Ви управо нисте смели да предузмете ниједну радњу, него да предмет доставите председнику суда и тиме сте поново повредили право на одбрану. То сте учинили још једном и тиме сте поново повредили право на одбрану.

Ево овако, на главном претресу у овом предмету, читани су записници о ексхумацији страдалих, обдукциони записници сачињени од више лекара, као и налаз и мишљење вештака доктора Анте Блажевића од 08.06.2005. године. Ексхумацији, обдукцији, као ни наведеном вештачењу, није био

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

присутан ниједан представник правосуђа Републике Србије, односно тадашње СРЈ, нити је било ко од окривљених пред судом у Београду или њихов бранилац. Спроведене радње као и само вештачење, бремени су недостацима, делом нетачни, а свакако непотпуни, те браниоци предлажу да суд наложи ново вештачење вештака судско-медицинске струке. Имајући у виду сложеност вештачења, исто у складу са одредбама, односним одреебама Законика о кривичном поступку, повери Институту за судску медицину у Београду, као најстручнијој установи за ову врсту експертизе. Основаност овог предлога, поред већ реченог, заснива се и на следећим чињеницама – иако сачињавању фотодокументације са обављене обдукције постоји писани траг, ниједан од нссумњиво начињених фотоелaborата не налази се у списима предмета, те остаје да верујемо на реч Тужилаштву да је ово лице страдало на овај или онај начин, без могућности да утврдимо од чега је страдало, без кључних могућности, ја морам да кажем, без намере да будем адвокат било чији, али у моменту када смо писали заједнички предлог госпођа Бранкица Мајкић и ја, у том тренутку је она била бранилац Љубана Деветака, колико знам, Љубан Деветак је и даље, још увек није осуђен, али је и даље оптужен за то минско поље, према томе, не разумем такву примедбу суда.

Вештак Анге Блажановић је свој налаз у тачкама од 1. до 68. засновао на обдукционим записницима о секцији, како их он зове, тако што је за сваки појединачни случај навео бројеве обдукционих записника, као и број са ексхумације којима су означени посмртни остаци. У свом налазу овај вештак не наводи да је користио било какву другу документацију, на пример, фотодокументацију, записнике са ексхумације и друго. Суштински, вештак је у свој налаз само преписивао налаз са обдукције, односно описивао повреде које су садржане у коресподентном записнику о обдукцији, као и узрок смрти који је лекар обдуцент, значи морам да поновим, извините, деконцентрисали су ме тамо разговори. У свом налазу овај вештак не наводи да је користио било какву другу документацију, на пример, фотодокументацију, записник са ексхумације и друго. Суштински, вештак је у свој налаз само преписивао налаз са обдукције, односно узрок смрти који је лекар обдуцент навео у свом записнику. У свом мишљењу вештак на крају само поново наводи узрок смрти. Потреба за новим стручним вештачењем је јасна, ако наведемо као пример чињеницу да у пет случајева према обдукционим записницима, узрок смрти лица није утврђен, у четири од ових пет и вештак се сложио да узрок смрти није ни могао бити утврђен. Међутим, овај вештак у случају покојног Палијан Ивана кога је у записнику Завода за судску медицину у Загребу СП-61851-792/97 (5) дат опис повреде, али је наведено да је узрок смрти непознат. У свом мишљењу тачка 42. он је навео да је узрок смрти устрелина главе. Па ја заиста не знам шта друго треба да би се оспорио овакав налаз и мишљење, доста је било само ово погледати, доста је само ово било погледати, али ево видимо, веће то није погледало, па поново предлажемо да погледа.

Или још драстичније, за Краљевић Ивицу који је по наводима измењене оптужнице први страдао на минском пољу, према налазу и мишљењу вештака, доктора Анте Блажановића, узрок смрти је неутврђен, а нису описане ни никакве повреде на телу или костима или онога што је преостало. Браниоци могу означити још примера и ми тражимо од суда

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

времена да ја просто нисам данас знао да ћете одлучивати о овоме, ја ћу донети све примере овде и прочитаћу Вам ако дозволите који говоре да, у погледу настанка и узрока смрти не може потпуно да, а још мање тачно, у контрадикторном поступку утврдити на основу критикованог налаза и мишљења од цитиране медицинске документације припремљене у целости из Републике Хрватске, али мислимо да, овај, веће није ни читало овај предлог очигледно, па би видело да постоје очигледни разлози због којих не може да се означи.

Е сада да дођем на овог војног вештака. И овде смо такође у хендикепу, јер и мени данас нисте омогућили да ја припремим своје белешке везано за овај налаз вештака, да покушам да Вас уверим зашто оваји вештак, не само да није кредибилан, него и не говори истину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Налићу, то је сада неки нови Ваш предлог за војног вештака, нисте га имали у предлогу?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Када говорим о овим приговорима на кредибилитет овог вештака, ја сам га стално истицао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја тражим доказне предлоге, није моменат да слушамо примедбе на налаз и мишљење вештака.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ево доказни предлог је да се прибави.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да се прибави књига на којој је радио тај вештак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је сада нови доказни предлог?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Сада сам сазнао да постоји књига таква, па да се од бироа Владе Републике Српске за ратне злочине прибави научни рад контраадмирала Бошка Антића и групе аутора који се зове „Сребреница – велика обмана“. Тај доказ се изводи на околност, да овај вештак није кредибилан, али ко зна, ако овај су се нешто променила времена, можда је и постао кредибилан. А када је у питању рад тог самог вештака, предлажем да се одреди ново вештачење вештака војне струке у односу на чињеницу која треба да се провери, да ли је минско поље или да ли је група мина на којој је страдало, су страдали ови људи, своје или непријатељско минско поље. Ми смо дали у предмету доказе, ради се о карти разминирања која је званично прибављена, да је у питању непријатељско минско поље. Ова чињеница, као и чињеница да је то непријатељско минско поље тако је означено тек у фебруару чини ми се 2002. године, знатно говори о мотивима и намерама и оно даје одговор на питање, да ли су ови који су водили људе било куда, имали сазнање о томе да се ту налази минско поље, да ли су и сами улазили у то минско поље и са каквом идејом највероватније да погину, ако остане при томе да је неразјашњено чије је то минско поље. Значи тај вештак треба да утврди, чије је минско поље, како је било постављено и то минско поље је значајно још из једног разлога – када је било испитивање војног вештака овде, ми смо чули одговор од војног вештака да минско поље представља дефанзиван систем одбране, односно једну меру која се предузима да би се штитио, да кажем, предњи крај од непријатеља. Онај ко је поставио минско поље на ободу села Ловас, је морао да има стручних знања о томе, како се поставља минско поље. Та стручна знања показују да је постојала и одбрана села Ловас, јер минско

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

поље представља један одбрамбени, да тако кажем, једно одбрамбено средство овај које свака војска користи, пре свега, дефанзивно. Постојање минског поља на том месту указује на чињеницу да је село брањено не само оружјем, не само ловачким пушкама и неким „калашњиковим“; него и постављањем минско-експлозивних препрека, запрека и тако даље. И због тога предлажемо да се утврди. Пошто смо се овде сви уверили на овом заједничком претресу да тај вештак није имао ту карту, да није размишљао изван онога што му је као некакав план или као некакво своје, такође неекспертско размишљање наметнуло веће као питања, а ми држимо да је ово питање веома значајно. Даље, када је у питању, ево сада да дођемо због чега је вештак имао да се изјашњава о питањима затвора, претреса лица и осталог, постоји читав низ прописа који регулишу шта се ради са цивилним лицима, чак и ако се нађу без оружја и без униформе, али суд у Београду познаје само један, па у том смислу постоји и једна пресуда која је добра и која каже да лице које је макар и припадало непријатељским снагама пре заробљавања или пре предаје или пре наиласка на њега, ако је нађено у цивили и без оружја, оно се има сматрати цивилом, али постоје такође и други прописи који регулишу питање принудног затварања одређених лица са запоседнуте територије и тим прописима је дозвољено задржавање и затварање одређених, причам о оних 40 људи који стоје мом Милану Радојчићу на терет да је учествовао, не знам, између осталог, тамо у затварању етотине лица, па су онда четрдесетак задржали и остало. Војни вештак је морао тачно да каже, како функционише то на терену и овај, када је у питању само вештачење војног вештака, ово је потпуно невероватно, ја никада нисам видео вештака који није прочитао исказ ниједног, ни окривљеног, ни сведока ни осталог, а при томе у свом налазу и мишљењу се позива да је проучио све списе које сте му Ви дали и остало. Уосталом, тај вештак је имао два месеца да се припреми за ово суђење, штета што колега није имао бар 15 дана, 20 па да схвати о чему се ради овде, али ето вештак је имао два месеца да се припреми за суђење и он нам је дао некакве одговоре на питање судије. Зашто је то радио? Не зато што је лош човек него зато што је лош вештак, што не зна ништа о вештачењу, зато што је направио налаз и мишљење вештака које ја нисам читао никада, овако нешто нисам видео. Не кривим ја њега, он човек нема искуства, није никада био ангажован као вештак, осим што је писао те књиге и што је, овај, писао тај сценарио за подморнице на Дунаву, прављене, партизанске подморнице на Дунаву, прављене од бурета.

Значи, тај налаз и мишљење вештака је читав овај практично непроверљив, јер се ради о вештаку који тврди у уводу свог налаза.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Налићу, ја Вас поново враћам на нове доказне предлоге, нећемо сада да слушамо примедбе на налаз вештака.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, ја не дајем примедбе на налаз вештака, судија, ја Вам само образлажем зашто предлажем да се изврши ново вештачење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Онда реците, ново вештачење, на које околности?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ако Вам не кажем довољно околности, ја се бојим да ћу бити несхваћен или одбијен с Ваше стране, тако да ја морам мало то да опширније.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте се враћати у оценју доказа сада, него ново вештачење и на које околности.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ето на те околности које сам Вам до сада говорио. Да ли бисте били љубазни пошто ми немамо сада са собом ни транскрипте са овог суђења да би могли да знамо тачно, овде сте нас ставили у ситуацију да усмено дајемо те предлоге, па ето, ако би били љубазни да ми покажете записник са тог претреса на коме смо ми износили предлоге, да ме подсетите, ја бих могао детаљније да говорим о томе, јер имам намеру да их све поновим, али видим да их нисте схватили, па желим да их детаљније образложим, тако да тражим да ми се предочи записник са тог главног претреса на коме смо давали предлоге.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немам шта ја да предочавам, нити је веће дужно да Вама предочава записнике са прошлих суђења које Ви у ЦД имате и узимате.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Веће је дужно мени у сваком тренутку да предочи било који записник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Могу само да Вас подсетим шта сте предлагали, Ваша конкретна су била два предлога, 12 бележница Александара Васољевића и вештачење патолога.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала, сада ћемо до Александра Васиљевића. Александар Васиљевић је, ја поново понављам овај предлог, с тим што остављам суду на оцену, да се он фокусира на бележницу која је интересантна за односни период. Александар Васиљевић је још један сведок, чији кредибилитет такође нисмо могли да испитамо. У питању је први човек за безбедност у то време, који је код себе задржао војне бележнице и овде нам је то лепо рекао, каже, нико ми никада није тражио. Значи у питању је човек коме су сви веровали на реч, а нико није његову реч проверавао, мислим да је време да почнемо и његове речи да проверавамо, а његове речи се могу проверити само на основу војних бележница, између осталог. Војне бележнице представљају званичан документ, официра Војске и она мора бити предата по завршетку службе у одређеном месту где је био распоред служби или по завршетку активне службе. Он то није предасо, не ради се овде у овом поступку о њему, али шта ми преко његових бележница можемо да покажемо? Можемо да покажемо, односно можемо да проверимо, да ли постоји било каква службена белешка о свим овим догађајима или овде је сведок Васиљевић измишљао. Морамо да сумњамо у тог сведока, јер то је сведок против кога је пред судом у Осијеку подигнута оптужница такође за ратни злочин. Испада да нама овде вештаче људи који се залажу за релативизацију ратних злочина, да су нам круцијални сведоци они који су оптужени за ратне

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

злочине, а овде седе људи годинама. Када ми кажете, зашто, шта имам са минским пољем, па између осталог, три године сам читао решење о одређивању притвора у коме је стајало да је Радојчић тамо лишио живота на минском пољу, на начин на који је то описано. Па ето има неке везе, видите, пошто се тежина, овај, ценила према броју мртвих, између осталог, па му је убрајано и то што данас није. А да је тужилац на време погледао своје доказе, он би можда раније одустао од те две тачке оптужнице. Значи, остајемо при томе да се прибаве те бележнице од овога Александра Васиљевића и овај при томе тражим да затражите од Војнобезбедносне агенције да прибави бележнице свих официра који су се појавивали овде као сведоци, јер је то једини документ и они се све негде чувају, или се чувају код њих по торбама или по не знам где их чувају већ, или се чувају у неком архиву. Према томе, ето мој је предлог да суд затражи за све официре ако треба њихова имена овде да извадимо, извадићемо, поновићемо предлог и остало, на које околности и ради чега? Ради провере њихових исказа. Ми смо овде имали официре који су чак тврдили да они нису, немају појма о нападу на Ловас, нису видели наредбе, нису поступали по њима, то смо радили да покријемо неког другог и остало, па нека дођу нека покрију неког другог тиме ако могу. И остављам још једном на оцену већу, да ли ће да овај нам остави времена да се коначно припремимо за одбрану или ће оваквим одбијањем предлога да срља у некакву завршну реч, за коју не видим ниједан разлог да се држи у ситуацији када прва два окривљена овде имају браниоца мање од месец дана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нових неких доказних предлога? Изволите.

Адв. БРАНКО ДИМИЋ: Што се тиче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја се извињавам, да ли се могу изјаснити о предлозима адвоката Налића, јер нису јасне неке ствари или после свих предлога одбране?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па ако можете да запамтите, можете и након свих. Изволите.

Адв. БРАНКО ДИМИЋ: Начелно што се тиче доказних предлога, за које питате да ли има допунских, пре свега да кажем, идемо редом, ја идем мојим редом, као бранилац Радисава Јосиповића нисам имао раније допунске доказне предлоге, немам ни сада. Што се тиче оптуженог Николајидиса, објаснио сам свтуацију тог односа са њим, остајем при ономе како он одлучи у вези тих доказних предлога, подржавам, али немам сам да допуним, а овај, као бранилац Радована Влајковића и Димитријевића, хтео бих да, хајде да кажемо, дам један предлог. Имамо ситуацију да колега, да сте донели решење и одлучили да се одбијају доказни предлози који су до сада стављени. У суштини, причам о овим предлозима које је ставио Бранко Лукић или Борис Зорко и имамо ситуацију да је у поступку сада са нама колега Константиновић. Мислим да би било фер, најблаже речено, да он добије времена да сам стави доказне предлоге, а евентуално имајући у виду и ову измену Законика о кривичном поступку, да колеге браниоци којима су

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

предлози овде одбијени, видимо има и случајева из разлога што нису на довољно добар начин, а опет у сагласности са новим Законом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колега, имате ли Ви предлоге Ваше, ако немате да не слушамо адвокатовог адвоката.

Адв. БРАНКО ДИМИЋ: Да, имам предлог да се саслуша као бранилац Радована Влајковића, да се саслуша Живан Стојковић поново, о тим околностима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је ово што смо одлучили?

Адв. БРАНКО ДИМИЋ: Јесте, али понављам тај предлог, јер бих желео да образложим, јер постоји потреба да се прецизно и детаљно изјасни, опет указујем на ове околности поднеска које су колеге предале и из разлога које су изнеле раније колеге, да се поново обави вештачење, а опет кажем, не желим сада да одузимам времена. Уколико будете оставили рок колеги Константиновићу, у сваком случају би колеге могле тада да предају поднеске. Да ли ће они тражити стручног консултанта или баш вештачење, то ћемо видети.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље, браниоци?

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Ја сам остао код оних предлога које је госпођа Мајкић предложила, међутим, сматрам да, ја не знам, ја нисам био ту, шта сте одлучили о овом новом вештачењу ове бележнице које је Димитријевић дао у оригиналу, да се она извештачи, из простог разлога што постоје одређене чињенице које говоре о одређеним стварима и о одређеним догађајима у самом месту Ловас. Мислим да о томе, не знам шта сте Ви, нисам приметио да сте о томе одлучивали. Што се тиче оног предлога, остајем при томе, обзиром на оне податке које имате у списима, вештачење за овог Ђуру Антоловића, чини ми се, да, Ђуроу Антоловићу, како би се доказала кредитност његовог исказа, везано за ту повреду. Значи, ја остајем код овог предлога и даље, сматрам да је он оправдан. С обзиром на предлог новог вештачења, у зависности како ћете Ви одлучити, али с обзиром на начин како је претходни вештак већ вештачио, да ли је он уопште подобан да вештачи ову бележницу коју је предао господин Димитријевић, уосталом о томе ћете као и до сада, Ви одлучити, али ја остајем код тог предлога и мислим да је јако битан за окривљеног.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам одлучила о томе, то је био предлог кроз вештачење вештака војне струке, тако да, у том смислу, да се изјашњава и о бележници, па је одлучено.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Тако је, зато што ту постоје одређени датуми и одређене чињенице које иду у прилог нашој тврдњи везано за мог брањеника Девчића, мислим, а не смемо му ускратити одбрану због тог разлога што, ако видимо на крају како је дефинисана оптужница, прецизирана од стране тужиоца, четири, пет имена су везана за окривљеног

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Девчића и то неки шамар, неки ударац и тако даље, што објективно нема везе, затвори и тако даље, а у тој баш бележници постоје чињенице које говоре о другим људима који су овде код Вас сведочили, о Јелићу, о овим, организацији затвора и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље, изволите.

Адв. ВОЈИСЛАВ ВУКОТИЋ: Ја сам хтео само да кажем, да одбрана мог брањеника нема нових доказних предлога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв. ВОЈИСЛАВ ВУКОТИЋ: Ево, слаже се и мој клијент, хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ја предлажем да се овај претрес одложи и да се закаже нови претрес, на коме ћемо овај дати образложене предлоге за допуну доказног поступка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате доказни предлог или немате?

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Имам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Хтела сам да чујем шта ћете рећи поводом предлога. Значи ја остајем при свим предлозима које сам дала, овај, који беше, ког датума је био претрес, не могу да се сетим. Значи колега Градимир Налић је доста образложио и ту нам се поклапају захтеви за извођење доказа, значи ја сам предложила да се прибави од Жупанијског суда у Вуковару где значи постоје фотоелаборати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Слушали смо тај образложени предлог, сада не слушамо поново, значи понављате ово што сте већ предложили.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Јесте, значи остајем при свим предлозима које сам дала. И још уколико ја знам да док је још оптужени Петроније био у притвору, да ми је рекао да су га фотографисали, да су му фотографисали све тетоваже. Па питам, да ли постоји таква фотодокументација, јер сам се ја у свакој жалби позивала на то да је он фотографисан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немамо ми такве фотогафије, сем оне из полиције, идемо даље. Да ли немате више доказних предлога?

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Не, онда ћу предложити.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Значи да се фотографишу тетоваже на оптуженом Петронију Стевановићу и да се да опис његовог изгледа, боја косе, боја тена, висина, да ли је крезуб, да ли је ћелав и тако даље. То је нови предлог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, што раније то нисте истицали, пошто по новом ЗКП морате да кажете, зашто нисте истакли онога дана, ја сам тражила да све доказне предлоге изнесете и нови доказни предлози морају да се образложе, зашто нису били истакнути?

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ја овако да кажем, ја сам имала много проблема око ЦД-ова, значи одлично знају и записничар Оливера и ова која доле ради, мени су једном спржили то је тај термин су они употребили, значи цео ЦД. Ја сам остала овај доста дуго и данима сам долазила овде, нисам могла да имам увид у документацију. Из тог разлога нисам била сигурна значи да ли постоји та фотодокументација у списима предмета. Из тог разлога можда се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, разумели смо зашто понављате. Даље? Изволите.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Добар дан, оптужени Косијер. Ја остајем при оним мојим захтевима да се она лица саслушају која сам навео, посебно да кажем на које се околности позивам, ево Марко Ковач, да се прибави његова бележница о санацији минског поља и сахране мештана који су погинули на минском пољу, друго што се гиче генерала Аранђеловића, ја нисам у обавези да знам ко је када умро и ко је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, значи остајете при свим предлозима.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Остајем при свим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам рекла након што Вам је председник већа рекао да је тај сведок умро према званичном извештају ВБА, Ви сте овде правили скичеве и рекли – предлажем да се саслуша.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Дозволите, можемо да преслушамо ЦД, Ви сте мене питали да ли одустајем од покојника Аранђеловића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, све је јасно, господине Косијер.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Хвала, пријатно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Госпођо председавајућа, апсолутно се слажем и подржавам ово, госодина Налића и мог садашњег адвоката у овом одређивању новог поступка, односно новог вештачења, а и уосталом, у

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

свему ономе што је господин Налић већ предложио, без обзира на Ваше то што сте Ви то одбили његове предлоге и тако даље. Сматрам да је у овом комплетном процесу Тужилаштво било у много привилегованимем положају у односу на све браћенике и у одн'осу на мене као оптуженог, јер се Тужилаштво у току процеса много пута дозвољавало да говори и ван критеријума, ван реда и тако нешто да поступа. У једном тренутку ми се учинило да се ми налазимо на некој.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Димитријевићу, чули сте да треба доказни предлози, немојте сада импресије са суђења шта се дешавало, ретроспективу можемо да правимо, претрес је трајао четири године замало и сада Ви препричавате.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Нема проблема, госпођо председавајућа, у току процеса.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, не снима се. Изволите господине Димитријевлћу.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Овај суд је, Ви сте чак напоменули јуче, прекјуче, да ја нисам био никакав командант тамо и тако нешто. Међутим, чињеница је то да је ова Војнобезбедносна агенција

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Димитријевићу, Ви мене очигледно не разумете, није моменат за ово што сада Ви радите. Имате ли доказних предлога и на које околности и ништа више. Ви сада износите одбрану или завршну реч, завршна реч је нешто друго.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Не достављам завршну реч, госпођо председавајућа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имате ли доказне предлоге или не?

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Имам доказни предлог, пре свега, да се документа траже директно и оно што сам ја предложио, 364 документ који је директно фалсификат да се тражи непосредно од Војног архива, јер је Војни архив послао Војнобезбедносној агенцији која Вама шаље обрађени документ и прилагођени документ условима и за које потребе. Значи да се тражи директно од Војног архива или да се мом браниоцу одобри непосредан увид и улазак у Војни архив за овај случај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То су она документа која сте већ навели, је ли тако?

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да, она документа која сам већ навео, тражим непосредан увид јер ја имам тачан податак да је то послато овоме Војнобезбедносној агенцији, а да то није послато тако. Али добро, то остављам суду да утврди. Да се позове, ја сам то већ доставио тамо, овај Вукосављевић Милутин, ја сада немам овде његову тачну адресу, има тамо у писаним документима, као сведок, овај, ради утврђивања.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је сада неки нови доказни предлог?

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Није то сада, има тамо уписано.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где, где?

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Има, има сигурно, ја не знам сада да Вам кажем, али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У Вашем писменом поднеску нема тог Вукосављевић Милутина.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ту где сте прочитали ту двојицу из Лознице, сада сте их малопре прочитали, испод пише Вукосављевић Милутин.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На које околности тај Вукосављевић?

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: На околности утврђивања мог кретања од 17.10.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: И остајем апсолутно при предлогу који сам упутио ради позивања на суочење Ђокић Ратка, са Лончаром Душаном, јер је Лончар Душан овде изразио жељу да се суочи са Ђокићем и на основу тога што је он тврдио, Лончар је тврдио да смо ми нека била организација тамо коју сте Ви утврдили да није постојала таква нека територијална одбрана тамо и тако даље. Апсолутно се слажем са овим вештачењем, јер ово вештачење је било по моме, овај, сакривање истине, на овом суди или да не кажем, другачије да се изразим, мало јатаковање од стране тог вештака. То је то, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите.

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Ја бих замолио веће да с обзиром овде да, не знам о чему се ради, да ли се манипулише или не жели да се позове, лице Суботић Славко, како је навео Косијер, не ради се о Суботић Славку, него о Суботић Слободану, пуковнику ЈНА тада, 1991. године, који је био овај из Војне безбедности, да се позове на околности притвора који се налазио у Шиду и да су сви остали притвори на подручју Друге бригаде били под контролом војне полиције и војне безбедности у том периоду. Тако да мислим да је он врло важан сведок и видим да се овде стално избегава то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је нов предлог?

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Јесте, нов.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зашто није истицан онда када смо рекли да се сви доказни предлози истакну?

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Ја мислим госпођо да је он позиван већ пар пута, овај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одакле позиван?

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: По чијем предлогу позиван?

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Мислим да га је суд позивао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Суд је тражио његову адресу и добили смо извештај да је негде у Канади.

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Радило се о Суботић Славку, а ја кажем Суботић Слободан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то је значи Ваш нови предлог?

Опт. МИЛАН ДЕВЧИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду. Даље, нема нико више ништа. Тужиоче, изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја бих молио прво да решимо једно процедурално питање. Бранилац адвокат Налић брани оптуженог Радојчоћа, његови доказно предлози овде се односе на околности које никакве везе немају са његовим, са оптуженим Радојчићем кога он брани, па пошто сам ја разумео да је он говорио у име свих колега овде присутних и свих окривљених и свих и бранилаца, ја бих молио да се претходно браниоци остали и окривљени изјасне да ли то што је предложио адвокат Налић прихватају као свој предлог или не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може, извините тужиоче, не могу браниоци да се изјашњавају о предлогу, суд је ту да одлучи о предлозима адвоката Налића, а сада да се они изјашњавају да ли је њихов предлог, мислим.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Овде се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема усаглашавања, што је рекао адвокат Војислав Вукотић.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја сам овде дословно рекао, чисто процесно. Шта ако неко од оптужених и неко од бранилаца каже, овај, ја се не слажем са тим предлогом.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема процесно да се неко не слаже бранилац са предлогом другог браниоца, то процесно не постоји, свако за себе изјашњава се о доказним предлозима.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То да, али не у име.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ту нема сагласности везано за доказне предлоге.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хајдете да не губимо време, изјасните се ако можете на ове предлоге које су странке изнеле.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи што се тиче предлога за ово вештачење ново у вези са ексхумацијом и обдукцијом лица која су страдала на минском пољу, сматрам такав предлог неоснованим и да води непотребном одуговлачењу поступка. Овде не судимо за појединачно убиство, да ли је кога ко и са које удаљености и на који начин лишио живота, овде се ради о једном начину страдања, који је типичан за неке војне услове и сукоб, имамо доказе које смо извели у погледу места и начина страдања ових људи на минском пољу, да ли је утврђено за сваки конкретни случај узрок настанка смрти у оваквој ситуацији, да ли је од мине или од пуцања, утврђивали смо да ли је било и једног и другог, тако да мислим да је апсолутно то непотребно и да би водило одуговлачењу поступка, потпуно непотребно.

Што се тиче предлога за ново вештачење, како каже, војно вештачење, мислим да је поред, на доста некоректан начин на који је квалификован овај вештак који је ово вештачио, да с обзиром на прецизирану оптужницу, да све оне чињенице које су нам битне у овом поступку, да се вештак о тим чињеницама, а њих је мало, изјашњавао, тако да би свако друго и нека друга врста вештачења се сводило на вештачење некаквих прописа, што опет није дозвољено и није могуће, па предлажем да се и такав предлог одбије као неоснован.

Исто тако, да у вези са тим вештачењем вештачење минског поља, да ли је било овако или онако, да ли је било непријатељско или је то поставила војска, мислим да смо до сада извели неопходне и потребне доказе да бисмо на основу њих закључили ко је поставио то минско поље и где се заправо где се догодило то што се догодило у вези са страдањем ових цивила.

Бележница Александра Васиљевића, у то време начелника Управе безбедности војске, ако се не варам, већ је суд о томе одлучивао, али у сваком случају, такав предлог је неоснован, јер је реч о бележницама које је он правио како је правио, није битно, из друге, треће, четврте, пете руке, то није нити би не знам коју чињеницу би могли утврђивати из тих бележница, с обзиром на бројне друге доказе које смо током овог поступка извели.

Што се тиче бележница свих официра који су овде саслушани као сведоци, ми смо те официре саслушали, на одређене околности и већи део њиховог сведочења није био релевантан у погледу чињеница које су предмет оптужбе и не видим ниједан разлог да се прибављају такве

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

бележнице, уколико уопште постоје и које би се те чињенице из тих бележница могле утврдити или евентуално проверити.

Адвокат Димић, значи поновљени предлог да се саслуша сведок Живан Стојковић, ми смо тог сведока саслушали и не видим на које околности и шта бисмо ново добили саслушањем тог сведока, те стога предлажем да се и тај предлог одбије.

Бележница, адвокат Живковић, бележница оптуженог Димитријевића у оригиналу, да се вештачи, шта да се вештачи, у тој бележници је наведено шта је наведено, суд је сравнио копију у списима која се налази са оригиналом, нисмо чули нити утврдили да се било ту шта разликује, а које ће се чињенице утврђивати и шта је наведено у тој бележници и да ли ће бити на овај или онај начин потврђени неким другим доказима, то је ствар оцене доказа и о томе ћемо се изјашњавати сви, а суд одлучивати.

Да се вештаче повреде Ђуре Антоловића, да ли је лака или тешка повреда, није битно, у оптужници то није наведено, него телесно повређивање, према томе, није у питању квалификација повреде, не суди се за лаку или тешку телесну повреду, него за повреду телесног интегритета, не мора се и није нужно утврђивати тежину повреде.

Адвокат Вукотић нема доказних предлога.

О предлозима адвоката Фурјановић, то су поновљени предлози о којима је суд већ одлучивао. Ја у потпуности прихватам разлоге које је суд навео приликом доношења одлуке о одбијању тих доказних предлога.

Исто тако, што се тиче предлога оптуженог Косијера.

Оптужени Димитријевић је сагласан са предлогом браниоца Налића да се одреди ново вештачење, сматрам из разлога који сам навео, да је тај предлог неоснован и предлажем да се одбије. Да се позове сведок Вукосављевић, нови сведок Вукосављевић Милутин, није јасно која то битна чињеница и околност треба да се утврди на основу исказа овог сведока, предлажем да се тај предлог одбије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вукосављевић?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Вукосављевић Милутин, ако сам ја добро записао, можда сам и погрешно. О његовом кретању од 17.10.1991. године нису јасне околности о којима треба да се изјашњава овај сведок.

Суочење Ђокића и Лончара, ови сведоци су саслушани, рекли су шта су рекли, свако ће извлачити закључак о битним чињеницама из њиховог сведочења, а наравно суд ће донети одлуку. Предлажем да се доказ одбије као, предлог одбије као неоснован.

И на крају предлог оптуженог Девчића, да се саслуша сведок Слободан Суботић, да би се изјашњавао о притворима у Шиду и свим притворима на територији Друге пешадијске бригаде. Овде није реч о притворима, знамо зашто је овде тужен и које чињенице и околности се овде утврђују, у погледу начина и функционисања тих места на којима су лица привођена, задржавана и саслушавана, тако да то апсолутно никаквог нема смисла, нити било шта се другачије и битно може утврдити, би се утврдило саслушањем овог сведока. Предлажем да се предлог као неоснован одбије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Веће доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈАЈУ СЕ доказни предлози бранилаца и оптужених, истакнути на данашњем главном претресу, јер је у погледу чињеница које су предмет доказивања, чињенично стање довољно расправљено, а појединим доказним предлозима се предлаже утврђивање чињеница које нису предмет доказивања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево ја ћу се само осврнути на ове предлоге које смо данас чули као нове предлоге. Имајући у виду да је веће и ја као председник већа образложила све ово што је до сада већ изнето, чули смо поново те предлоге, поново се образлажу. Ти разлози и даље стоје, а у вези ових нових доказних предлога, књига вештака војне струке да се прибавља нека књига о Сребреници, та чињеница уопште није предмет доказивања, нити на било који начин може да се користи као доказ у овом поступку, нити би била релевантна.

Што се тиче бележнице оптуженог Миодрага Димитријевића, ја то мало пре нисам образложила, мислила сам одбијањем оних предлога, та бележница није службени документ, на било који начин да се вештак војне струке изјашњава о неком личном дневнику, личној бележници, та бележница је постојала у списима у фотокопији, вештак војне струке је гледао предмет, то никакав није службени документ. То је приватни документ који ће у склопу одбране оптуженог Миодрага Димитријевића на тај начин бити и цењен, као што је оптужени Жељко Крњајић приложио неки цртеж, по коме он се брани, тако се третира и ова бележница. Према томе, да се вештак војне струке изјашњава о некој свешцици приватној, то је потпуно беспредметно.

Што се тиче предлога господина Налића да се прибави од ВБА бележница ових официра, сматрам да апсолутно нема потребе, суд је више пута у више наврата по службеној дужности, тражио документа од Друге бригаде, од 46. партизанске дивизије, од Прве дивизије, чак је по службеној дужности у више наврата тражио документа и територијалне одбране Ваљево, све што је могло бити прибављено, то је прикупљено. Према томе, неке бележнице официра, шта бисмо из њих могли утврђивати.

Што се тиче предлога Девчића да се саслуша сведок Суботић Слободан, сматрам тај предлог потпуно сувишан, с једне стране, а с друге стране, тај Суботић Слободан, за њега у списима постоје подаци да је у Канади, уосталом, Милан Девчић нам овде не саопштава ни зашто овај предлог није раније предложио, ни која је адреса сведока, ни на које тачно околности сем на те затворе, да се саслуша.

Фотографисање Петронија Стевановића, тај доказни предлог је потпуно сувишан, суд има медицинску документацију у списима

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

предмета, док је оптужени Петроније Стевановић боравио у Окружном затвору у Београду, лекарски извештај у коме су описане његове тетоваже.

И саслушање Вукосављевић Милутина на околност од 17.10.1991. године кретање оптуженог Миодрага Димитријевића, сматрам да кретање оптуженог Миодрага Димитријевића овде смо чули од бројних сведока, куда је био и куда се кретао и када је дошао у Ловас и сада да се неки сведок о томе изјашњава. У том погледу чињенице су довољно расправљене.

Што се тиче, ево ја поново ветано за ово, за Ђуру Антоловића ћу поново поновити, мада то није нов предлог, вештачење његових повреда не може да буде вештачено, немамо медицинску документацију, нити постоји као доказ у списима. Шта вештак да вешачи? Суд ће да у том смислу и цени да ли је оптужба у том делу доказана или није, према томе, немамо шта да вештачимо.

Ја не знам, ако сам неки предлог пропустила, мислим на ове нове предлоге, нисам, добро.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја сам судија предложио да се овај наредбом забрани Фонду за хуманитарно право, нисте се изјаснили уопште о мом предлогу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да се забрани?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да се забрани истицање на „ВЕБ“ сајту сведочење. Нисте се о томе изјашњавали уопште па питам да ли. Ево завршили смо сведоке за предлоге, поново сте их одбили за тридесет секунди, видим размотрили сте све, него за ово питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сада да се враћамо на нешто што је било пре неки дан и тако даље. Ја сматрам да Фонд за хуманитарно право, уколико ставља те сајтове, треба то да се склоне.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Госпођо судија, ја Вама скрећем пажњу да то постоји већ три године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али не могу ја забранити.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Како?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не могу им ја забранити. а немам доказ.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Можете забранити било коме ко омета поступак кривични и спречава.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То није доказни предлог, можете да седнете.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, ја бих хтео одговор Ваш на тај мој предлог, зар не можете да ми одговорите, молим Вас, није доказни предлог. Можете ли да ми одговорите на овај предлог?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја немам доказа да се то објављује, сем Ваше речи.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Како, па ево га представник овде Фонда, може да каже да ли ја лажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није доказни предлог, господине Налићу.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Имате компјутер па погледајте судија, овде се ради о ускраћивању права на одбрану, овде се ради о ускраћивању права на одбрану и контаминирању читавог суђењс, објављивањем перманентно тих транскрипата. Ево ако ја лажем, нека каже колегиница.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако немате доказни предлог, ја Вас молим да седнете.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да, хвала. А о овоме ћете касније, претпостављам? Ја молио бих Вас одговор просто, ја не би хтео да ме понижавате на тај начин, да Ви мени не дате одговор ни на један предлог ни на питање, само ми реците, нисте у праву и одмах седам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите сада, одузимам Вам реч.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо, тако је суђено и за Суву Реку, не Вама Весо конкретно, него ја кажем, сви су сведоци могли да читају све. А зашто онда постоји члан по коме се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вам одузимам реч.

Опомиње се адвокат Градимир Налић да не узима реч без одобрења председника већа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какво је то ћаскање овде.

ОБЈАВЉУЈЕ СЕ ДА ЈЕ ДОКАЗНИ ПОСТУПАК ЗАВРШЕН.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес **СЕ ОДЛАЖЕ.**

Следећи главни претрес одређује се у дане:

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 24. фебруара 2012. године

23. април 2012. године, у 14 часова и 30 минута,
24. април 2012. године, у 14 часова и 30 минута,
25. април 2012. године, у 14 часова и 30 минута,
26. април 2012. године, у 14 часова и 30 минута,
27. април 2012. године, у 09 часова и 30 минута,
30. април 2012. године, у 14 часова и 30 минута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, сви ови дани од 23. априла до 30. априла у 14,30 часова, сем 27.април када је петак у 9,30 часова. Следи завршна реч, реч странака.

Довршено у 17,30 часова.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА